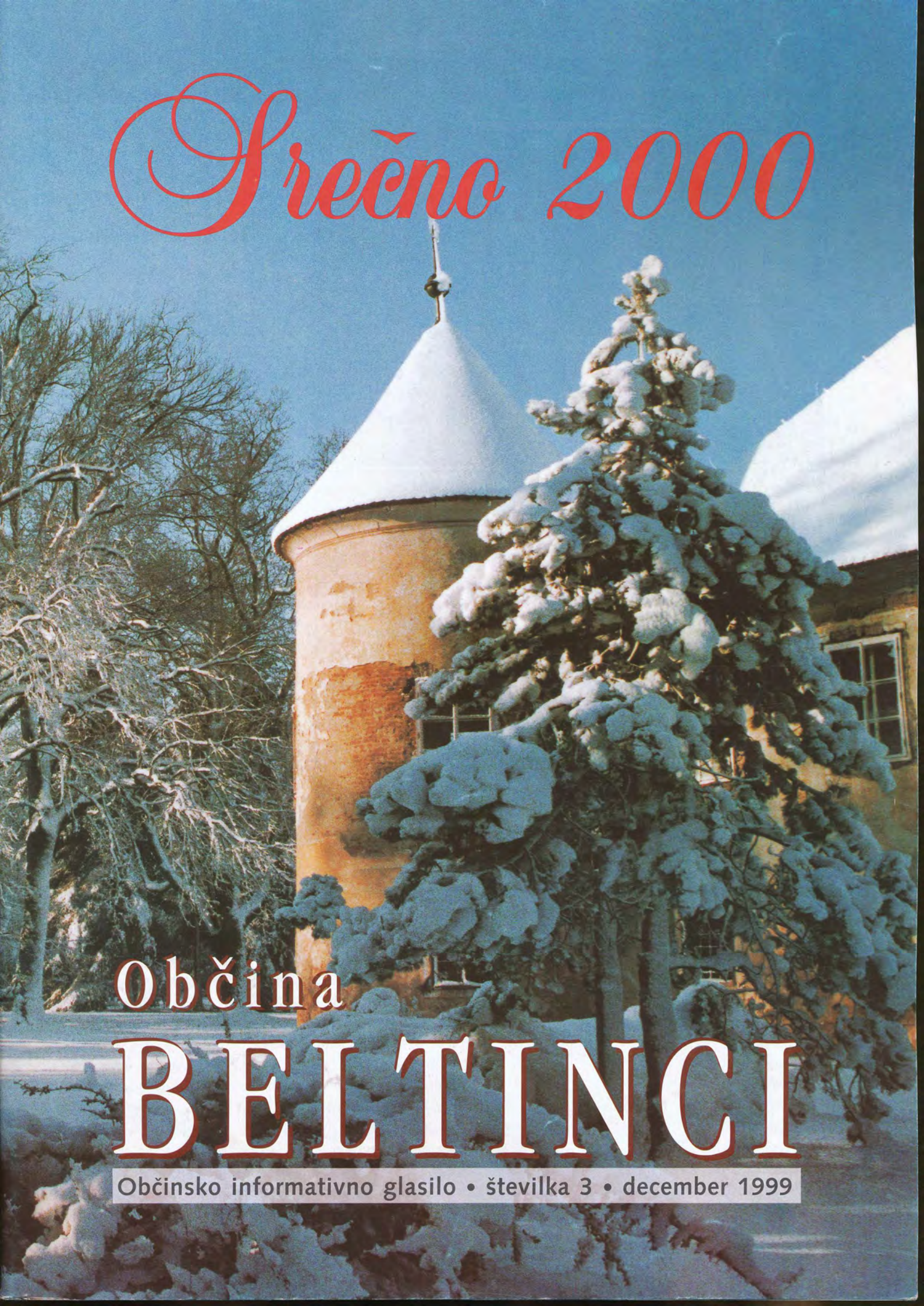

Srečno 2000

Občina

BELTINCI

Občinsko informativno glasilo • številka 3 • december 1999

PRIZNANJA OBČINE BELTINCI V LETU 1999

Na slavnostni seji Občine Beltinci smo razglasili nagrajence za leto 1999 in jim podelili priznanja. Na sliki so: z levo proti desni g. Peter Šraj, oče Vlada Kreslina, g. primarij dr. Jože Zadravec, župan Jožef Kavaš, nečakinja Ivana Jeriča, g. Ivan Glavač in g. Andrej Zadravec.

Priznanja so bila podeljena na slavnostni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, dne 17. avgusta 1999.

Nagrajenci Občine Beltinci so:

1. gospod IVAN JERIČ

je kot duhovnik, posvetni delavec in aktivist izredno dosti pripomogel k temu, da danes lahko praznujemo 80. letnico priključitve Prekmurja k Sloveniji. Od svojih študentskih let do poslanca v Beogradu in duhovnika v različnih krajih Prekmurja je bil buditelj nacionalne zavesti in velik borec za prekmurskega človeka.

Njegovo delo je dvigalo nacionalno zavest pri preprostem prekmurskem človeku. Šel je skozi mnoge prepreke madžarske strahovlade, medvojnega časa in komunističnega režima. Bil je intelektuallec visokega slovenskega duha, pokončni človek, skromen in pošten pa hkrati vztrajen za pravice svojega naroda.

Kot duhovnik in kot človek je vzor naših prednikov globoko zakoreninjenih v slovenstvu.

Za svojo življenjsko poslanstvo duhovnika, človeka in vztrajnega Prekmurca si že pokojni gospod kanonik Ivan Jerič, rojen v Dokležovju, zasluži posmrtno priznanje.

Ob 80. obletnici priključitve Prekmurja k Sloveniji je to najlepše darilo, ki ga lahko podelimo našemu nacionalnemu buditelju.

2. gospod ANDREJ ZADRAVEC

živi in obdeluje kmetijo na Melincih. V gasilske vrste je stopil leta 1954. Ves čas delovanja v gasilskih vrstah je strmel k razvoju gasilstva v svojem rojstnem kraju ter na območju Občine Beltinci.

Gasilska organizacija ga je za njegovo delo večkrat odlikovala. Opravljal je več funkcij in dolžnosti. Bil je poveljnik Gasilskega društva Melinci, sektorski poveljnik Sektorja Beltinci, občinski gasilski poveljnik Občine Beltinci, član predsedstva Gasilske zveze Murska Sobota. Deloval je tudi na družbeno-političnem področju.

Andrej Zadravec pa je poleg obdelovanja kmetije ves čas deloval kot družbeni in politični delavec. Dolga leta je bil predsednik KS Melinci, delegat Skupščine občine Murska Sobota in delegat Zbora združenega dela skupščine RS.

Prvi mandat je bil tudi svetnik Občine Beltinci. Aktivno tudi pomaga pri Kapelskem odboru v Melincih.

Ves čas svojega delovanja je z vso ljubeznijo in zavzetostjo delal na kmetiji. Poslanstvo prekmurskega kmeta opravlja z vsem srcem in dušo tudi v pokoju.

Za svoje delo v gasilskem društvu ter aktivnostjo v lokalni skupnosti in na mnogih drugih področjih si Andrej Zadravec zasluži priznanje Občine Beltinci.

3. gospod IVAN GLAVAČ,

rojen 16. 5. 1914, Ravenska 83, 9231 Beltinci, član društva upokojencev.

Svoje aktivno življenje je posvetil svoji družini in delu v Kmetijskem gospodarstvu v Motvarjevcih in v Beltincih kot upravnik. Deloval je že v času stare Jugoslavije kot tajnik, pozneje pa v Krajevni skupnosti Beltinci in v Župnijskem odboru ter bil aktiven v gasilskih vrstah.

V prostovoljnem gasilskem društvu je delal dvanajst let kot predsednik, šest let kot blagajnik in štiri leta kot tajnik gasilskega društva Beltinci. Bil je delaven, skromen in aktiven ter zavzet za razvoj društev ter svoje vasi. Svojo upokojitev živi mirno in tiho ter s preizkušnjo boleznimi v krogu svoje družine.

Za svoje vsestransko delo in požrtvovalnost si Ivan Glavač zasluži občinsko priznanje.

4. gospod PETER ŠRAJ

je upokojeni učitelj telovadbe in vrsto let pomočnik ravnatelja OŠ Beltinci. S svojim natančnim in vestnim delom v OŠ Beltinci je dal viden pečat Osnovne šole Beltinci.

Vrsto let je bil aktiven na športnem področju in v teritorialni obrambi.

V času svoje upokojitve dela intenzivno v odkrivanju in raziskovanju beltinske zgodovine. Beleži in zapisuje vsa dogajanja v naši občini. Vidimo ga na vseh prireditvah, ki jih pridno fotografira in zapisuje. Sad njegovega dolgoletnega dela sta dve knjigi Beltinci in Beltinci z okolico. S tema dvema deloma smo do-

bili Beltinčani in Občina Beltinci neprecenljivi zaklad zgodovine, aktivnosti, dogajanj in fotografij.

Gospodu Petru Šraju gre za to njegovo požrtvovalno in vsestransko ter vztrajno delo posebna zahvala. Za kar ga lahko nagradimo z najvišjo odliko, to je priznanje občine Beltinci.

5. gospod primarij

dr. JOŽE ZADRAVEC dr. medicine je zdravnik, ki je vse svoje življenje s srcem in čutom opravljal poklic splošnega zdravnika, istočasno pa je na svojem področju poleg svoje stroke še raziskoval področje ljudskega zdravstva, etnologijo in življenjske navade naših ljudi. S področja vpliva ljudske medicine na sodobno zdravstvo je tudi doktoriral.

Svoje strokovno, raziskovalno, etnološko in antropološko znanje je pokazal v svojih štirih knjigah: Ljudsko zdravstvo, Zdravstvena kultura Romov, Moja vas, Značilnosti ljudske prehrane v Prekmurju.

S svojim strokovnim, raziskovalnim delom in pisanimi deli, z globokim in čutnim odnosom do svoje pokrajine si primarij dr. Jože Zadavec, dr. medicine, zasluži priznanje občine Beltinci.

6. gospod VLADO KRESLIN

je rojen v Beltincih. Živi in dela v Ljubljani.

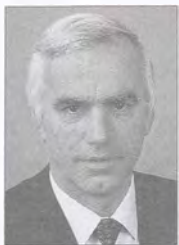
Svojo življenjsko pot je zapečatil z glasbo in pesmijo, ki ji je vлил prekmurskega duha in ljubezen do našega kraja.

Na področju glasbe je znan širom Slovenije in je trenutno eden najbolj uspešnih pevcev in glasbenikov svoje zvrsti. Njegovi glasbi dajejo pečat prekmurske korenine in tradicija, ki jo je znal v Sloveniji in prek meja dobro prikazati in podpreti z Beltinško bando.

S svojim delom in svojo osebnostjo je ponesel ime Beltinec širom Slovenije in preko meja.

Za svoje življenjsko delo in predstavitev svojega rodnega kraja in naše tradicije si gospod Vlado Kreslin zasluži priznanje Občine Beltinci.

ŽUPANOVA BESEDA

Vsako življenje ima svoj začetek in svoj konec. Tudi leto 1999 se je začelo in se bliža h koncu. Za nami so bolj ali manj dobro opravljena dela.

Naša življenjska pota so za eno leto krajša. Vsak po svojih močeh smo se v tem letu trudili, da prispevamo h kvaliteti našega življenja, našega dela in bivanja v družini in lokalni skupnosti.

Skupno prehojena pot je za nami. Trudili smo se razvijati našo občino, ji dati kvaliteto v skrbi za vse nas.

Kako nam je uspelo, boste ocenili Vi, spoštovani občani.

Sigurno pa je bilo v tem letu nekaj bistvenih aktivnosti, ki so zaznamovale našo občino.

Te so:

- izgradnja vodovoda Ižakovci – Nemščak in Beltinci – Gančani,
- asfaltiranje ceste Beltinci – Bistrica,
- izdelava projektne dokumentacije za čistilno napravo in kanalizacijo,
- obnova vrtca v Gančanih,
- gradnja kapele v Bratoncih,
- športni center Dokležovje,
- priprava projekta za 9-letno OŠ,
- letovanje otrok, mladine,
- spominski tabor ob 80. letnici priključitve Prekmurja Sloveniji in spremljajoče delavnice ter prireditve,
- mednarodni folklorni festival,
- aktivnosti ob letu starejših,
- razglasitev našega svetnika kandidata Antona Maritna Slomška,
- misijon v naši župnji
- ter razne druge aktivnosti v krajevnih skupnostih in občini.

Upajmo v skupno prihodnost. Razvijajmo skupne vizije, ki naj temeljijo na pričakovanju najlepšega razvoja naše občine, na poštenju nas vseh ter na pozitivnih odnosih in vrednotah naše skupnosti.

Z odgovornostjo prevzemajmo svoje naloge ter jih opravljajmo v hvaležnosti za sprejete nauke, izkustva in modrosti. V medsebojnem razumevanju imejmo cilj razvoja in rasti naše skupnosti v dobro vseh prebivalcev.

V prihajajoče tisočletje in letu 2000 pa se pomikajmo s polnim srcem ljubezni, sprejemanja in odpuščanja, ki bodo temelj našega dobrega dela in sobivanja.

Vodi nas naj Slomškova misel:

***Je v mladih letih setev,
bo v starih dobra žetev;
Če pridni bomo,
nam nikdar žal ne bo.***

vaš župan
Jožef Kavaš

BESEDA UREDNICE

Pred nami je tretje glasilo, ki prihaja med nas v božično-novoletnih praznikih. Namenjeno je nam vsem, da se bolje spoznamo ter začutimo utrip in življenje naše skupnosti.

V vsakem trenutku, na vsakem koraku živimo skupaj. Bodimo srečni v tem prostoru in kraju, v skupnem bivanju. Osrečujemo se z drobnimi radostmi, ki jih vsak dan podarjamo drug drugemu. Verjemi-mo v novo pomlad, v nove možnosti, verjemimo v čudež, da bo v vsaki hiši, v vsaki ulici in kraju bival človek ob človeku, in da bo naše življenje usmerjeno v neizmerno dobro:

»Imam te rad, imam te rad takšnega kot si.«

Ne pozabimo: Vsak dan se nam ponuja kot večnost, da bi bili srečni.

Želim nam, da nas božični prazniki napolnjujejo z ljubeznijo in nam dajejo luči za skupno pot v letu 2000, da bomo živeli v miru, spoštovanju in razumevanju, za skupno prihodnost.

Želim vam prijetno branje in tople zimske dni.

Vsem avtorjem člankov se iskreno zahvaljujem za njihove prispevke, že v naprej pa vas vabim, da jih pripravljate za novo glasilo in s tem obveščate vse naše občane.

Emilija KAVAŠ

ORGANIZACIJSKA SHEMA OBČINE BELTINCI (DOPOLNITEV)

V tem prispevku Vas seznanjamo s tistimi dopolnitvami organizacijske sheme Občine Beltinci, ki so nastale po izdaji 2. številke biltena (po 2. avgustu 1999) oziroma so v tej številki pomotoma izostale:

Občinski svet Občine Beltinci je na svoji seji dne 3. avgusta 1999 za podžupana Občine Beltinci za področje družbenih dejavnosti imenoval svetnika Janka BEZJAKA, Lipovci 265.

Kot svetovalec za področje kmetijstva, komunale in drobnega gospodarstva je bil imenovan svetnik Jožef BOJNEC, Lipa 121.

Na seji občinskega sveta 28. decembra 1999 je bil imenovan Nadzorni odbor Občine Beltinci v naslednji sestavi:

1. Andrej VIRAG, Na Kamni 5 (predsednik)
2. Janez LAJNŠČEK, Štefana Kovača 11
3. Marija SOBOČAN, Gregorčičeva 6
4. Mirko SRAKA, Bratonci 135

5. Matija SOBOČAN, Gregorčičeva 18

Na seji občinskega sveta, 15. junija 1999 sta bili imenovani delovni telesi Občinskega sveta Občine Beltinci:

a) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja:

1. Janko BEZJAK, Lipovci 265 (predsednik)
2. Jožef TOMEČ, Mladinska 22
3. Štefan PINTARIČ, Melinci 171
4. Avgust FARKAŠ, Ravenska 28/b
5. Martin DUH, Melinci 142

b) Komisijo za statutarne in pravna vprašanja Občine Beltinci sestavljajo:

1. Avgust FARKAŠ, Ravenska 28/b (predsednik)
2. Jože HORVAT, Kocljevo naselje
3. Milan KERMAN, Bratonci 148/a
4. Dejan KLEMENČIČ, Glavna 107, Dokležovje

5. Ivan ZAJC, Lipovci 184

Kot člani svetov javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Beltinci, so bili na občinskem svetu imenovani:

• v Svet zavoda Osnovne šole Beltinci

1. Janko BEZJAK, Lipovci 265
2. Janez HORVAT, Melinci 58
3. Emilija KAVAŠ, Panonska 113, Beltinci

• v Svet zavoda Vrtec Beltinci

1. Avgust FARKAŠ, Ravenska 28b
2. Emilija KAVAŠ, Panonska 113, Beltinci
3. Mirko POREDOŠ, Izakovci 102

• v Svet Zavoda Pomurske lekarne Ivan MESARIČ, Lipovci 100/a

• v Upravni odbor Sinergije Moravske Toplice Marjan MAUČEC, Gančani 80

Venčeslav SMODIŠ

INVESTICIJE V KOMUNALNO INFRASTRUKTURO V LETU 1999

Raziskovanje vrtine FI-14 pri Beltincih.

V petdesetih letih so na območju sedanje občine Beltinci strokovnjaki iz lendavske Nafta v desetih vrtnah odkrivali nafto in zemeljski plin. Vrtine so v okolici Beltincev, Gančanov, Lipe in Dokležovja.

V Občini Beltinci je od desetih primernih za nadaljnje raziskave v smislu pridobivanja geotermalne vode šest vrtin. Med temi vrtnami, od katerih občina pričakuje ugodne rezultate, spada vrtna FI-14, ki leži v neposredni bližini naselja Beltinci v smeri Melinci.

Gre za vrtino, kjer se nahaja topla voda (geotermalna voda). Vrtina je bila leta 1957 do globine 3.157 metrov, pri čemer je temperatura vode na globini 3.150 metrov 125 stopinj Celzija. Vrtina je zacementirana in primerna za pridobivanje geotermalne vode. Občina se je odločila, da bo vrtino usposobila z namenom, da se ugotovi lastnost geotermalne vode, razpoložljiva ko-

ličina vode in morebitne zdravilne lastnosti. Usposobitev beltinske vrtine bo potekala večfazno. Pripravila se je projektna dokumentacija, izvedene so hidrodinamične meritve, urejeno je ustje vrtine. Sledi čiščenje obstoječih cevi, razstrelitev leteh na globini od 1000 do 1900 metrov globine, črpalni preizkusi in odvzem vzorcev vode.

Občina je Ministrstvu za gospodarske dejavnosti prijavila raziskova-

Vrtna FI-14 je pripravljena za globinske raziskave

nje vrtine in iz tega naslova prejela 1,5 – milijonov tolarjev. Gradbena dela pri ureditvi platoja za postavitev Naftinega stolpa na površini ob vrtini so bila zaupana gradbenemu podjetju Gradbenik iz Lendave, za kar se bo namenilo 3,5 milijonov tolarjev, za same raziskave pa se bo porabilo 11 milijonov tolarjev. Sedaj so na potezi strokovnjaki iz lendavske Nafta, ki bodo z raziskavami ugotovili namembnost vode. Če bodo raziskave pokazale, da je smiselno iz neder zemlje črpati geotermalno vodo, v občini računamo, da nam bo voda omogočila razvoj zdraviliške dejavnosti, turizma, ogrevanje rastlinjakov, ipd.

Čistilna naprava za 10.000 enot kanalizacijskega omrežja

V Občini Beltinci si že dalj časa prizadevamo za gradnjo kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave. Za gradnjo se pripravljamo iz večih dejstev, predvsem pa nam je v ospredju zdrava in čista narava.

Izgradnja ceste Beltinci – Melinci – Gornja Bistrica je v zaključni fazi

Pripravljamo projektno dokumentacijo za prvo fazo, in sicer za čistilno napravo, ki bo vsebovala 10 tisoč enot, hkrati pa pripravljamo tudi načrte za gradnjo nad 60 kilometrov kanalizacijskih vodov po vaseh in med vasmi Gančani, Lipa, Lipovci, Bratonci, Dokležovje, Ižakovci, Melinci in Beltinci. Ob tem velja povedati, da v naselju Beltinci sicer že imamo zgrajeno kanalizacijsko omrežje in čistilno napravo, ki pa več ne ustreza veljavnim normativom. Vse vasi se bodo povezale v čistilno napravo, ki naj bi jo zgradili na območju k.o. Melinci. Narejena je bila že študija, kje naj bi bila čistilna locirana. Ta je pokazala najugodnejšo postavitev v Krajevni skupnosti Melinci.

Gre za čistilno napravo Lemna po gradnji ameriške tehnologije. Prečiščene odpadne vode se bodo iztekale v reko Muro. Sama čistilna naprava, oziroma rezultati čiščenja odpadnih voda po ameriški tehnologiji, pa kažejo, da je (bo) čistilna naprava zgrajena po dosti bolj zahtevni tehnologiji čiščenja, kot jo zahteva slovenski obstoječi zakon na tem področju.

Občini Beltinci in Črenšovci sta s skupnimi moči rekonstruirali lokalno cesto Beltinci-G. Bistrica.

Nič več prašna makadamska cesta

Občina Beltinci in Črenšovci sta pred kratkim končali rekonstrukcijo lokalne ceste Beltinci-Melinci-Gornja Bistrica v dolžini treh kilometrov, od tega je na beltinski strani 2.400 metrov in na črenšovski strani 600 metrov. Skupni vložek modernizaci-

je ceste je bil nad 60 milijonov tolarjev. Dela, ki so v zaključni fazi, je izvajalo Cestno podjetje Murska Sobota. Urejajo še bankine in dostope na kmetijska zemljišča.

Z rekonstrukcijo makadamske ceste se bo nedvomno v veliki meri razbremenila magistralna-glavna cesta GI-3 Lendava- Murska Sobota, kajti le-to bodo poslej uporabljali občani Srednje, Gornje in Dolnje Bistrice, Razkrižja in Ljutomera. Na omenjeni cesti bo spremenjen cestni režim, in sicer tako, da bo cesta Beltinci-Gornja Bistrica prednostna cesta do priključka na cesto Murska Sobota-Melinci-Gornja Bistrica-Jula Marof. Ob tem velja povedati, da morajo biti vozniki posebno pozorni na križiščih za Melince, Odrance in Gornjo Bistrico.

Razen navedenega je bil izgrajen povezovalni in transportni vodovod Gančani-Beltinci v dolžini nad 2.500 metrov s predvidenim odcepom transportnega voda proti črpališču v gozdu Hraščica. Trenutno poteka javna razgrnitev osnutka lokacijskega načrta za vodovodni sistem v občini Beltinci in to za:

- izgraditev povezovalnega voda od farne Nemščak do črpališča v Dokležovju,
- izgraditev transportnega vodovoda od Gančan do črpališča v gozdu Hraščica in navezava dovodnega vodovoda v zaselek Hraščica,
- bypas sistem okoli naselja Beltinci (pomeni postopno zamenjavo obstoječih azbestnih cevi) in
- izgradnjo 650 m³ velikega vodohrama v Beltincih.

Na področju plinifikacije občine sta prispeli ponudbi Petrola ter Mariborske plinarne in v kratkem bo enemu izmed navedenih podeljena koncesija za plinifikacijo občine Beltinci.

Iz navedenega sledi, da so pred nami veliki in zahtevni projekti, katerih realizacija bo odvisna od razpoložljivih sredstev občanov, krajevnih skupnosti, občine in države.

Janez SENICA

Tehnični pregled vodovoda Gančani-Beltinci je bil uspešen

SPREMEMBE V GOSTINSTVU

Z zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu (Zgos), ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 40/99 dne 28.05.1999, so za gostince, sobodajalce in kmete, ki opravljajo gostinsko dejavnost kot svojo dopolnilno dejavnost, nastale določene spremembe.

V spremembah in dopolnitvah Zgos so med drugim vsebovane določbe o tem, da pravna ali fizična oseba, ki želi opravljati gostinsko dejavnost, mora predhodno pridobiti odločbo o izpolnjevanju pogojev, določenih z Zgos in drugimi predpisi, **ki jo izda za gostinstvo pristojni organ upravne enote**. S to odločbo se določita tudi vrsta in kategorija gostinskega obrata oziroma prostorov za goste pri sobodajalcih in kmetijah.

Po novem gostincu oziroma kmetu obratovalnega časa svojega gostinskega obrata ni več potrebno prijaviti pri upravni enoti ampak **le pri pristojnem organu lokalne skupnosti - občine**. Novost je tudi, da mora biti obvestilo o razporedu obratovalnega časa objavljeno na vidnem mestu ob vhodu v gostinski obrat oziroma kmetijo.

Gostinska dejavnost se lahko opravlja zunaj gostinskega obrata med turistično sezono v mestnih jedrih, na kopališčih, na smučiščih in podobno. **Na predlog občine** pa po novem lahko tudi izven turistične sezone ali za obdobje, daljše od enega leta.

Spremembe se nanašajo tudi na sobodajalce in na kmete, ki na svojih kmetijah opravljajo gostinsko dejavnost kot dopolnilno dejavnost.

Sobodajalci (fizične osebe), ki v svojem stanovanju ali počitniški hiši trajno ali občasno (nepretrgoma

ne več kot tri mesece in skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu) nudijo gostom nastanitev z zajtrkom ali brez njega, morajo biti vpisani v register sobodajalcev pri za gostinstvo pristojni enoti upravne enote in v poslovni register Slovenije. Sobodajalci, ki svojo dejavnost opravljajo trajno ali gostom nudijo več kot 15 ležišč, morajo biti registrirani po določbah Zakona o gospodarskih družbah.

Kmetje, ki na svojih kmetijah opravljajo gostinsko dejavnost kot svojo dopolnilno dejavnost, lahko nudijo gostom le jedi iz domačega okolja in doma pridelane ali predelane pijače (kmetije odprtih vrat, vinotoči in osmice), razen če tem gostom nudijo tudi nastanitev. Za gostinstvo pristojna enota upravne enote lahko po **predhodno pridobljenem mnenju občine** dovoli kmetom, da nudijo gostom tudi drugo domačo hrano in kupljeno pijačo.

Po novem v primeru, če go-

stinski obrat, prostori pri sobodajalcu oziroma na kmetiji ne izpolnjujejo pogojev glede vrste in kategorije, v katero je razvrščen z odločbo, pristojni tržni inšpekcijski organ določi rok za odpravo nepravilnosti. Če pa po izteku tega roka nepravilnosti niso odpravljene, inšpektor z odločbo prepove opravljanje take dejavnosti do njihove odprave. Sankcije so po novem predpisane tudi za to, če gostinec opravlja gostinsko dejavnost brez odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti, nadalje pa tudi, če ne določi obratovalnega časa, oziroma ga ne prijavi pri občini ali če ne objavi obvestila o razporedu obratovalnega časa na vidnem mestu ob vhodu v gostinski obrat.

V spremembah in dopolnitvah Zgos so med drugim vsebovane določbe o tem, da v poslovnih prostorih oziroma objektih, za katere so bile pred 25.1.1995 na podlagi takrat veljavnih predpisov izdane odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti, pa zanje ni bilo izdano uporabno dovoljenje in izpolnjujejo vse druge predpisane pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti, za gostinstvo pristojna enota upravne enote izda odločbo, s katero se začasno do pridobitve uporabnega dovoljenja, vendar največ za tri leta od izdaje te odločbe, dovoli opravljati gostinska dejavnost.

Minister, pristojen za gostinstvo, je v skladu z določbami sprememb in dopolnitev Zgos med tem tudi že uskladił Pravidnik o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov.

Venčeslav SMODIŠ

OBRATOVALNI ČAS GOSTINSKIH OBRATOV IN KMETIJ, NA KATERIH SE OPRAVLJA GOSTINSKA DEJAVNOST

Dne 09.10.1999 je začel veljati novi Pravilnik o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost. Objavljen je bil v Ur. listu RS št. 78/99, dne 24.09.1999.

Gostinec določi obratovalni čas gostinskega obrata samostojno v skladu s svojimi poslovnimi interesi. Pri tem pa mora upoštevati določbe že citiranega pravilnika.

V skladu s pravilnikom mora gostinski obrat praviloma obratovati najmanj 5 dni v tednu in vsaj 8 ur dnevno, v utemeljenih primerih tudi manj, vendar z odobritvijo za gostinstvo pristojnega organa občine.

Gostinski obrati, ki nudijo gostom nastanitev in kmetije z nastanitvijo, smejo tako obratovati med 0. in 24. uro; restavracije, gostilne, kavarne in izletniške kmetije med 6. in 24. uro; slaščičarne, okrepčevalnice, bari, vinotoči in osmice med 6. in 23. uro.

Gostinski obrati, ki gostom nudijo le jedi in pijače (restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepčevalnice in bari), ki so v stanovanjskih objektih ali v objektih v stanovanjskih naseljih smejo obratovati le med 6. in 22. uro. To velja tudi za tiste enote nastanitvenih gostinskih obratov, ki svojo dejavnost opravljajo zunaj zaprtih prostorov (gostinski vrtovi, hotelske terase...). Obratovanje izven tega časa se šteje za podaljšan obratovalni čas.

Gostinec oziroma kmet mora v primerih, ko želi opravljati gostinsko dejavnost izven rednega obratovalnega časa, pridobiti pisno soglasje za gostinstvo pristojnega organa občine. Ta mora pri izdaji soglasja upoštevati potrebe gostov in značilnosti območja, kjer je gostinski obrat oziroma kmetija. Iz-

OBVESTILO GOSTINCEM IN TRGOVCEM!

Gostinci in trgovci morajo urnik obratovalnega časa gostinskega obrata oz. trgovine prijaviti 15 dni pred:

- začetkom novega koledarskega leta,
- začetkom obratovanja gostinskega obrata oz. trgovine,
- spremembo obratovalnega časa gostinskega obrata oz. trgovine.

Predpisani obrazci za obratovalni čas so na razpolago pri Občinski upravi Občine Beltinci.

Ob prvi prijavi urnika obratovanja gostinskega obrata oz. prodajalne je potrebno priložiti odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske oz. trgovske dejavnosti ali prijavi list za obravnavani gostinski obrat oz. prodajalno.

Podrobnejše informacije je mogoče dobiti pri Občinski upravi Občine Beltinci, tel. 069/422-220.

Občina Beltinci

dajo soglasja lahko na podlagi sprejetih meril veže na vnaprej določeno časovno obdobje ali na predhodne izpolnitve določenih pogojev in ga ob neizpolnitvi pogojev tudi prekliče.

Razpored obratovalnega časa svojega gostinskega obrata (kmetije) mora gostinec (kmet) prijaviti na predpisanem obrazcu pri za gostinstvo pristojnem organu občine 15 dni pred:

- začetkom novega koledarskega leta za naslednje koledarsko leto,
- začetkom obratovanja,
- spremembo obratovalnega časa.

Gostinec ali kmet mora ob prvi prijavi priložiti fotokopijo odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti oziroma prijavi list.

Če za gostinstvo pristojni organ občine ugotovi, da je vloga za prijavo obratovalnega časa popolna in so upoštevane določbe iz citiranega državnega pravilnika ter občinska merila za morebitno podaljšanje obratovalnega časa, tako

določeni obratovalni čas potrdi in en izvod vrne gostincu. V kolikor, kateri izmed pogojev za potrditev obratovalnega časa gostinskega obrata (kmetije) ni izpolnjen, se gostincu oziroma kmetu z odločbo deloma ali v celoti zavrne prijavljeni obratovalni čas in se mu hkrati predlagajo ustrezne spremembe.

Brez dovoljenja za gostinstvo pristojnega organa občine sme gostinec obratovati dlje kot traja redni obratovalni čas na dan pred prazniki določenimi z zakonom ter ob pustovanju in martinovanju (vsakič po enkrat), ob drugih priložnostih pa le po odločitvi za gostinstvo pristojnega organa občine.

Razpored obratovalnega časa mora biti objavljen na vidnem mestu ob vhodu v gostinski obrat. Na enak način mora biti objavljeno tudi obvestilo o začasnem zaprtju gostinskega obrata. Potrjen razpored obratovalnega časa mora gostinec hraniti v gostinskem obratu tako, da je dostopen inšpekcijskemu organu.

Venčeslav SMODIŠ

SOŽITJE MED GENERACIJAMI

Izteka se leto 1999, ki je bilo posvečeno starejšim. Tudi v Občini Beltinci smo pristopili k aktivnostim, ki jih je priporočalo v tem letu Ministrstvo za družino in socialo ter druge institucije.

Z dvigom starostne meje se večja število starejših, mlajše populacije je vse manj. O tem pa smo spoznali potrebo po raznih aktivnostih, skrbi za starejše tudi v naši občini.

Že vrsto let imamo organiziran **TEDEN STAREJŠIH OBČINE BELTINCI**. Izvedemo jih po vseh Krajevnih skupnostih s kulturnim programom in pogostitvijo.

Pogostitev sofinancira Občina, programe pa pripravijo Krajevne skupnosti v sodelovanju s humanitarnimi društvi.

Tiste, ki so bolni ali v domovih, obiščejo predstavniki Krajevnih skupnosti ter sodelavci Rdečega križa in Karitasa.

V tem letu smo v juniju organizirali osrednje srečanje starejših Pomurja.

V naši občini je po tri-letnem izobraževanju za voditelje skupin za kakovostno starost v sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenja-

Gropa Marija Horvat je najstarejša vaščanka Beltinec. Živi v domu starejših v Rakičanu in bo februarja 2000 dopolnila 99 let.

ka končalo to izobraževanje 8 voditeljic. Zaživele so 4 skupine. Želimo pa, da se skupine ustanovijo še v tistih KS, kjer jih ni.

Skrb za starejše in invalide ter potrebne imamo preko programa javnih del s pomočjo na domu ter v različnih aktivnostih, ki jih v vaseh izvajajo predstavniki Karitasa in RK.

Potreb za to področje pomoči je dosti. Znati moramo videti in najti naše ljudi v stiski, ki dostikrat svojo stisko skrivajo ter se jo bojijo dati na plan.

Z letom 1999 naj skrb za starejše ne usahne, naj se še nadaljuje v letu 2000 in naj se izboljša.

Vodi nas naj skupna pot, kjer drug drugemu pomagamo. Mlajše generacije naj skrbijo za starejše v primeru bolezni, onemoglosti, osamljenosti ali drugih potreb ter jim dajejo svojo ljubezen.

Naši starejši dedki in babice, tete in strici naj še dolgo dajejo svojo toplino našim domovom in naši skupnosti. Vsak po svoje izpolnjujemo svoje naloge, ki nam lepšajo in osmislijo naše življenje. Njihova modrost in ljubezen nam naj pomagata, da bomo skupaj gradili lasten dom ter dom širše skupnosti, kot so KS in občina.

Vsem, ki so v zgodnji ali pozni starosti, želimo zdravja in ljubezni, nam v zrelih letih ter otrokom in mladini pa čim več ljubezni do naših starejših.

V imenu Občine se zahvaljujem vsem predstavnikom KS, Karitasa in RK za lepe prireditve ob tednu starejših ter za vso skrb vsem in ostalih neimenovanih prostovoljcev, ki s svojimi dobrimi deli skrbijo za kvaliteto življenja in lepoto starosti in mladosti.

Emilija KAVAŠ

V šolskem letu 1998/99 smo otrokom in staršem našega vrtca prvič ponudili dodatni program za otroke stare od 5–7 let **LETOVANJE OTROK NA POHORJU** v Planinskem domu **GLAŽUTA**. Dodatni ali nadstandardni program pomeni, da ni v stalni ponudbi vrtca za vse vpisane otroke, temveč se zanj lahko odločijo otroci in starši po želji in ga tudi sami dodatno plačajo. Ker je bila to novost tako za vzgojitelje, kot za otroke in starše, smo se s promocijo zelo potrudili. Vsem staršem otrok od 5–7 let v petih enotah našega vrtca smo pisno posredovali informacijo o letovanju: pogoje, organiziranost, program in cilje, ki jih bomo na letovanju uresničevali. Starše prijavljenih otrok smo nato vabili na sestanek, kjer smo jim ob video kaseti podrobno predstavili letovanje otrok iz sosednjega vrtca.

Bili smo uspešni, saj smo za prvo letovanje zbrali kar 57 prijav. Iz enote Beltinci 24 otrok, iz enote Melinci 8 otrok, iz Lipovec in Bratonec 12 otrok in iz Dokležovja 13 otrok. Le iz enote Gančani ni bilo prijav. Otroke je spremljalo 7 vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic iz oddelkov, ki jih otroci obiskujejo.

Letovanje je trajalo 5 dni, od ponedeljka 12. do petka 16. aprila 1999. Seveda smo jih delavci vrtca in starši lahko obiskali, slišali smo se po telefonu, poslali so nam razglednice. Vrnili so se zadovoljni in pripravljeni: »Drugo leto gremo zopet na Pohorje.«

Večina malih šolarjev se je od vrtca poslovila, tisti petletniki, ki so letovali že lani, pa so letos obljubo držali.

Kar na prvem roditeljskem sestanku so se odločili, da ne bodo čakali pomladi, temveč bodo letovali oz. zimovali že jeseni. Velike priprave so bile odveč. Starši in nekateri otroci so program že poznali in se hitro odločili za prijavo.

Na Pohorje v Planinski dom GLAŽUTA so se odpeljali v ponedeljek 18. oktobra in ostali do petka 22. oktobra 1999. Tokrat je letovalo 36 otrok iz enote Beltinci in 5 otrok iz enote Melinci, torej 41 otrok s petimi vzgojiteljicami in pomočnicami vzgojiteljic.

Vrtec v naravi pomeni tudi bogat vzgojni program. Preko celega tedna je bil za otroke pripravljen zanimiv program. Otroci so si s pomočjo vzgojiteljic že v vrtcu izdelali planinske knjižice, v katere so beležili dogajanja. Krajše in daljše sprehode v naravo, spoznavali so gozd, drevesa, podrasti, mahove, živali, žuželke, potoke,... Obiskal jih je lovec in povedal veliko zanimivega o živalih, krmiščih, opazovalnicah. Zvečer so zaplesali v **PIŽAMA DISKU**. Da so pravi planinci, so dokazali, ko so prišli na AREH 1250 m, zato so naslednji dan v Pakovem domu doživeli planinski krst. Obiskal jih je čarovnik, jim popestril večer, sami pa so šli še na nočni pohod s svetilkami.

Ob vsem tem dogajanju je bilo vpletenih nešteto drobnih vzgojnih ciljev, ki so jih uresničevali: čustvena bližina znanih oseb iz vrtca, prijateljev, spoznavanje lastnega telesa ter zdravega in varnega načina življenja, skrb za higieno in osebne stvari, razvijanje samostojno-

Letovanje otrok Vrtca Beltinci in njihovih vzgojiteljic na Pohorju v planinskem domu Glažuta

sti, omogočanje in spodbujanje gibalne dejavnosti otrok in nenazadnje doživljanja.

Vzgojiteljica Marija jim je na melodijo Na planincih lušno bita sestavila himno, ki so jo otroci z veseljem prepevali:

*»Na Glažuti lepo je biti, nazaj se hočemo vrniti!
Tam ples v pižamah je juhej, pa tudi pravi čarodej.*

*Dosti vsega smo doživeli, z gozdarjem se lepo imeli.
Planinec tudi tam je bil, nam slike lepe je razkril.*

*Da strahce z gozda bi pregnali, svetilke ročne smo prižgali.
Najlepše pa nam je bilo, ko krst planinski prejeli smo.*

*Za nas pa pridno so skrbele, tovarišice mlade in vesele.
So delale nam kratek čas, pobožale namesto vas.«*

In kaj so povedali otroci, ko so zbrani v vrtcu obujali spomine na Glažuto:

BARBARA: »Všeč so mi bili dolgi sprehodi.«

SAŠO: »Spal sem na nadstropni postelji.«

ALJAŽ: »Najlepše mi je bilo, ko sem dobil nazaj izgubljene rokavice.«

ALEŠ: »Tudi kepali smo se!«

MATEJ B.: »Najbolj sem si zapomnil planinski krst.«

MATEJ F.: »Všeč so mi bile smreke.«

KLEMENTINA: »Najlepše mi je bilo spati.«

NASTJA: »Lepo je bilo, ko je padal sneg.«

ALEN: »Lepo mi je bilo, ko sta me obiskala Smilja in Danilo.«

MARTINA: »Lepo mi je bilo, ko smo svetili s svetilkami.«

VIKICA: »Pri meni je spal medvedek.«

KARMEN: »Všeč mi je bilo, ker smo se imeli fajn.«

JANJA: »Lepo je bilo, ker je zapadel sneg.«

Na pomlad se bodo na Pohorje odpravili še otroci in vzgojiteljice iz Dokležovja in Lipovec. Želimo, da bodo zadovoljni in jim bo lepo, kot je bilo jeseni.

Miroslava ŠOMEN, ravnateljica

NEKAJ IZ ŽIVLJENJA IN DELA OŠ BELTINCI

Koledarsko leto 1999 se počasi izteka. Prihaja čas inventur, ko se obračamo nazaj, da bi pregledali rezultate svojega dela in ugotovili, koliko smo bili uspešni in kje bi se dalo storiti še kaj več.

Ljudje delamo, da zadovoljimo svoje potrebe in najbolje delamo takrat, ko smo z delom zadovoljni. Na šoli smo z rezultati dela zadovoljni, kar pa ne pomeni, da nam zmanjkuje idej in želja za doseganje še boljših rezultatov.

Z delom šole smo javnost obveščali že med letom preko medijev in staršev. V tem kratkem prispevku ni možno v celoti predstaviti našega dela, zato bom poskusil navesti samo nekaj najpomembnejših aktivnosti.

Šolsko leto 1998/99 smo zaključili z dobrim učnim uspehom. Od vseh 696 učencev je razred izdelalo 98,7 %. Največ ponavljalcev je med Romi. Med učenci, ki so sicer pozitivni, je veliko

takih, ki so osvojili le minimalno znanje, tako da se bodo v nadaljnjem izobraževanju morali za uspeh bolj potruditi. Učne vsebine, ki so v osnovnem programu obvezne, so bile v celoti predelane. V okviru možnosti smo našim učencem nudili dober standard, jasno pa je, da je za uspeh v šoli potrebno tudi stalno aktivno sodelovanje učencev in staršev.

Na pouk in drugo neposredno delo z učenci se navezujejo tudi razni tekmovalni uspehi ki jih je preveč, da bi jih tukaj naštevati. Vsi učenci, ki so to hoteli, so imeli za uveljavljanje svojih interesov veliko možnosti sodelovati v pestri ponudbi interesnih dejavnosti. Ugotavljamo, da je še vedno preveč učencev, ki niso pokazali nobenega interesa za neobvezne aktivnosti. Ena od naših aktivnosti v bodoče bo ta, da bomo z različnimi pristopi poskusili učence navdušiti za delo v interesnih skupinah.

Strokovna kadrovska zasedba na šoli je dobra. Poleg raznih nadomeščanj bolniških je neustrezno zasedeno delovno mesto učitelja angleškega jezika, vendar zaradi pomanjkanja kadrov na tem področju, stanja tudi v tem šolskem letu ne bomo mogli izboljšati.

V tem trenutku smo že krepko v tekočem šolskem letu in tako rekoč sredi dela. Trudimo se, da bi svoje delo dobro opravili v zadovoljstvo vseh in vsakogar.

Posebej želim izpostaviti aktivnosti, ki smo jih začeli izvajati že pred leti, letos pa so intenzivnejše. Hitro se bliža šolsko leto 2002/2003, ko bomo na naši šoli začeli izvajati program 9-letne osnovne šole. Priprave so obsežne in nujne. Najvažnejše delo se nanaša na zagotovitev prostorskih pogojev za nove programe. Z arhitektom smo pregledali obstoječe stanje, izdelali idejni projekt za adaptacijo stavbe in se prijaviли na razpis Ministrstva za šolstvo in šport za investicije v šolstvu. Poleg tega se naši učitelji dodatno izobražujejo, že sedaj pa izvajamo nekatere novosti 9-letne šole, kot je zgodnje učenje tujega jezika, opisno ocenjevanje v prvih treh razredih in fakultativni pouk računalništva v petem razredu.

V prihajajočem letu bomo naše delo nadaljevali, v nas pa je vseskozi prisotna želja, da bi nam ob dobrem sodelovanju vseh, ki smo za uspeh šole odgovorni, uspelo združiti vse sile, da bi dali našim otrokom najboljše, kar premoremo.

Ivan HIRCI, v.d. ravnatelj

»Ali niso lepi naši ježki?«

NAŠ PRVI DAN ŠOLANJA – prvošolci so imeli tople sprijem

Teško je, vendar izredno zanimivo

Leto je naokoli in to je čas, ko radi pogledamo nazaj, da ugotovimo, kaj vse smo naredili in tudi kako smo leto, ki je za nami, preživeli. O tem, kaj vse je bilo letos narejeno, je bilo že povedano, oziroma so krajan pa tudi tisti, ki Beltince večkrat obiščejo, sami opazili. Posebno veselji smo, kadar se oglašijo tisti, ki znajo pozitivno oceniti delo članov sveta KS, ki so za razvoj kraja in

asfaltno prevleko v Kocljevem naselju, Cankarjevi, Gregorčičevi, Kmečki, Dobelski, Vrtni in Mladinski ulici. Zgraditi bi bilo potrebno parkirni prostor pri pokopališču za avtobusnim postajališčem in s parkirišča urediti vhod k mrliški vežici, da bi se razbremenilo sedanje parkirišče pred pokopališčem. Tu je namreč zaradi parkiranih avtomobilov med pogrebi onemogočen prehod pešcev. V mrli-

sodeluje in soprispeva ter tako omogoča vsem nam kvalitetno življenje. Pomagamo tudi pri raznih socialnih programih in podpiramo delo Župnijske Karitas in Krajevne organizacije Rdečega križa.

Nikakor ne smemo mimo programa javnih del, ki nam jih omogoča občina in država, mi pa z dodatnimi finančnimi sredstvi za materialne stroške in organizacijo del. Kar najbolj kvalitetno izvajamo komunalno urejenost kraja, kakor tudi pomoč na domu tistih, ki zanj zaprosijo, ker si sicer sami ne morejo pomagati. Z urejenostjo kraja pa smo lahko vsi, ki pri tem sodelujemo (krajan, prostovoljci vključeni v razne aktivnosti, javni delavci, krajevni funkcionarji in zaposleni v KS) zadovoljni, saj marsikdo, ki se bolj redko vrača v rodno vas, pa tudi občasni turisti radi pohvalijo Beltince.

Ob tej priliki naj gre posebna zahvala vsem, ki pomagajo s svojimi idejami, prostovoljnim delom in sodelovanjem v raznih aktivnostih, ker s tem prispevate k razvoju kraja in lepemu sožitju krajanov v njem.

Dela in idej je veliko, volje za izvedbo le-teh pa tudi. Žal pa nam bodo zadnji dogodki okoli krajevnih samoprispevkov določene načrte in ideje verjetno zmanjšali ali celo onemogočili. Vedno je tako, da lahko v KS gradimo in izvajamo aktivnosti samo, če tudi sami delno finančno prispevamo (do sedaj je bil to samoprispevek), saj nam takrat pomaga tudi občina in država. Videli bomo, kako bo v bodoče in kaj bo prinesla našemu kraju pobuda Ustavnemu sodišču..

V prihodnje si zaželim ob božičnih praznikih veliko miru, strpnosti in ljubezni, ki naj nam v letu 2000 omogočijo medsebojno razumevanje na skupni poti graditve sožitja in urejenosti ter napredka naše vasi.

Jožef KAVAŠ,
predsednik Sveta KS Beltinci

Lahko smo ponosni na lepo župnijsko cerkev sv. Ladislava

dobro počutje krajanov najbolj odgovorni. Tako kot doma ali v službi se tudi v kraju ne da narediti vsega naenkrat in tudi ne vedno tako, da bi bilo vsem krajanom prav. Prav gotovo pa je bil cilj vseh, ki so za razvoj kraja zadolženi, delati dobro, če že ne najboljše.

Veliko je bilo narejenega in še več je potrebno narediti, saj so naše potrebe in želje vsako leto večje. Končati bi morali obnovo Ribiške ulice z izgradnjo pločnika, popraviti je potrebno mostiček čez Črnc v Cankarjevi ulici, zgraditi ulično razsvetljavo do konca Cankarjeve ulice in zgraditi vso infrastrukturo v Cankarjevi-A ulici, kjer so na razpolago še tri gradbene parcele, zgraditi pločnike na Ravenski cesti, Gregorčičevi in Kmečki ulici, obnoviti

ški vežici je potrebno urediti klima napravo, ki bo kombinirana, in sicer za ogrevanje v zimskem času in hlajenje v vročih mesecih. V načrtu je tudi plinifikacija naselja in gradnja kopališča. Za vsa našeta opravila se črpajo sredstva iz samoprispevka. Vendar to še ni vse. Ne smemo pozabiti na tekoča vzdrževanja v kraju in sicer vzdrževanje ulične napeljave, vodovodnega omrežja z vodnim stolpom in črpalščem, vzdrževanje čistoče in dobrega videza naše vasi, obdaritve predšolskih otrok ob božično-novoletnem praznovanju, srečanja starejših občanov in obiskov na domu, tistih ki so bolni ali celo nepokretni, in obiskov v domovih za ostarele. V vasi je še dosti drugih kulturnih, turističnih in društvenih dejavnosti, kjer krajevna skupnost

KS GANČANI

V KS Gančani smo v iztekajočem se letu opravili večino del, ki smo si jih zastavili za leto 1999. Na celotni zgradbi stare šole se je izvršila izolacija zidov.

Adaptirala se je notranjost vrtca, ki je že nekaj časa klicala k preureditvi. V letu 1998 je bilo tudi urejeno in obnovljeno otroško igrišče.

Potrebno pa je še urediti fasado in streho stare šole. Stroške adaptacije prostorov vrtca in otroškega igrišča krije v celoti Občina Beltinci. Za površine, ki jih uporablja Krajevna skupnost, pa krije finančna sredstva 70 % KS Gančani, 30 % pa Občina Beltinci.

V športno-rekreacijskem centru

pa se izgrajujejo stropi, potrebno bo še urediti tlake in gretje.

Ob poti v vrtec in na igrišče se bo uredilo parkirišče, ki bo služilo večini objektov.

Izvršen je bil dokup njive ob tem parkirišču, na kateri se bo uredila zelenica ter bo zasajen drevored.

Svet KS Gančani

NOVA MAŠA BELTINCI – LIPOVCI 99

*»Resnično, povem vam:
Če se ne spreobrnete
in ne postanete kakor otroci,
nikakor ne pridete v nebeško
kraljestvo!«*

Mt 18,3

To je bilo geslo letošnjega novomašnika Matije Tratnjeka iz Lipovec, ki je svojo novo mašo daroval zadnjo nedeljo 25. julija v domači župniji Beltinci. Svojo duhovniško pot je začel na praznik apostolov Petra in Pavla, oziroma pred štirinajstimi leti, ko je odšel od doma v ljubljanske šole. Postaje: Želimlje, Ig, Rakovnik, Trstenik in Maribor so oblikovale prekmursko korenino, da je postala trdna in močna.

Proti koncu šolanja so se vedno večkrat postavljala vprašanja: »Kdaj bo nova maša? Kje? Kako? Kako lahko pomagamo?« In napočil je tudi ta trenutek – trenutek, ko bo priložnost, da bi se kot skupnost Bogu zahvalili za novomašnika, za njegove bližnje, za vse, ki so ga vsa ta leta

spremljali, podpirali in bodrili. Ko človek ve, da se bo zbralo toliko ljudi, ki so mnogo let pričakovali ta dan, potem je potrebno stvar vzeti zares. Tega so se zavedali novomašnikov starši, novomašnik sam, g. župnik, g. pridigar, ceremonierja, so-

Novomašnik Matija Tratnjek ob darovanju svete maše

rodniki, sosede in mnogi drugi. Tihi dogovori in načrtovanje so potekali več kot eno leto pred samim praznikom. Poskrbeti je bilo potrebno za dve glavni točki: novomašna slovesnost pri cerkvi svetega Ladislava v Beltincih in pogostitev na domu v Lipovcih. Ob novih mašah je ceremonier tisti, ki nosi glavno breme celotnih priprav in izvedbe. Franc Plahuta je prevzel skrb za tehnično, Robi Kuzma za duhovno in zabavno plat priprav.

Velika želja novomašnika je bila, da sta enako dobro pripravljena oba dela, tehnični in duhovni, zato je v večji meri sam poskrbel za vsebino in sodelujoče, se z njimi dogovoril in jih navdušil. Začeto sta nadaljevala ceremonierja. Srčika priprav je bila usmerjena v strežnike, mlade, ki so prišli iz raznih krajev Slovenije in poudarili slovesnost. Po dveh uvodnih srečanjih so strežniki opravili duhovno obnovo v Dominikovem domu na Pohorju in nato še kar ne-

Spominska slika udeležencev »premičije«

kaj dogovarjanj, sestankov in konkretnih priprav.

Duhovno pripravo v Lipovcih so prevzeli trije domači duhovniki: g. Anton Horvat, g. Štefan Žemljč in g. Stanko Tratnjek, ki so se z veseljem odzvali in pripravili tridnevno v lipovski kapeli. Na dan pred novo mašo smo pričakali novomašnika na maminem domu v Bratonic, kjer so domači ob podpori sovaščanov in vodstva KS Bratonci pripravili slavnostni sprejem. Novomašnika in novomašnega pridigarja, g. mag. Petra Štumpfa, smo nato s povorko ob kočiji pospremili v Lipovce in ju sprejeli pred kapelo. Velika množica domačinov in drugih, veliko nastopajočih in bogat program, vse to je pričaralo pravo vzdušje lepega praznika. Pesmim domačih pevskih zborov, pozdravom ter darilom mladine, gospoda župnika, Jožeta Hozjana, in predsednika KS Lipovci, Janka Bezjaka, je sledilo prisrčno kramljanje pred kapelo v Lipovcih. Doma so čakala nova presenečenja, pozdravi, pesmi in nato večerja za 250 gostov: domači, ožji sorodniki, sosedje, nastopajoči, strežniki ter gasilci.

Nedeljsko jutro je minilo v znamenju slovesa od doma in blagoslovitve kapelice ter svetih podob na pročelju domačije novomašnika. Pro-

cesija, ki se je vila od doma do Bel-tinec, je bila precej dolga, v znamenju in v spomin nekdanjih časov. Slovesnost nove maše je potekala v parku pred cerkvijo ob množici vernih od blizu in daleč. Številni zbori, množica ministrantov, lepo število duhovnikov, bogata besedila, lepo okrašena cerkev, direktni prenos dogajanja v cerkev na ekranih, izredno bogate misli g. pridigarja Petra, pozdravni govori, primorski gostje folklornega festivala,... kdo bi mogel vse naštet, vse to je naredilo praznik nepozaben.

Slovesni novi maši je sledilo slovesno kosilo z bogatim programom, z glasbo prijateljev glasbenikov nekdanjega Conforta in drugih glasbenih skupin ter nastopajočih, z govori, izročanjem daril, obilo jedade in pijače... , kjer je bilo povabljenih in postreženih 700 gostov.

Da je vse potekalo, kot je treba, je bilo potrebno veliko načrtovanja, dobre volje, pridnih rok, predvsem pa pripravljenosti za sodelovanje. Pripraviti je bilo potrebno šotor in ga primerno okrasiti, postaviti šanke za pijačo in pecivo, postaviti ter okrasiti slavoloke z napisi, organizirati prehrano in prevoz le-te, pogostiti vse goste in postreči vse mimoidoče, zapreti ceste, urediti parkirišča, oder pri cerkvi, postaviti

oder za fotografiranje, posneti z videokamero, fotografirati, pripraviti tekste,... Izkazali so se vsi: domači, sorodniki, sosedje, pevski zbori, kulturno društvo, vodstvo KS, strežniki in mnogi posamezniki.

V ponedeljek se je veselo vzdušje nadaljevalo. Torek je bil dan za strežnike, ki so potem, ko je bil šotor že pospravljen, pri Bukovniškem jezeru imeli čas zase in za piknik, ki so ga organizirali. Zadnje dejanje, ki je bilo organizirano v sklopu priprav in izvedbe nove maše v Lipovcih, je bilo romanje strežnikov v Rim.

Večina je prvič v življenju imela priložnost biti v večnem mestu in za vse je bilo to enkratno doživetje, kjer so vsaj delno začutili utrip živahnega Rima ter mogočnost Vatikana, videli mnogo znamenitosti, pa kljub temu premalo. Svetle ure dneva, ki so bili kljub novembru obsijani s soncem, so učinkovito izrabili za ogled. Pri tem se jim je nekajkrat pridružil in pomagal Srečko Hren iz mariborske škofije, ki v Vatikanu dokončuje doktorat iz pastoralne teologije. Peti dan so po prehitro minule skupnem druženju, obogateni z lepimi spomini ter globokimi vtisi, odrinili proti domu.

Melita TRATNJEK in
Renata BEZJAK

ŠPORTNA ZVEZA BELTINCI

Dosedanje aktivnosti:

- izbor najboljših športnikov občine za leto 1998,
- pomoč društvom pri pripravi zaključnih računov,
- sodelovanje pri pripravi Pravilnika za vrednotenje programov športa v Občini Beltinci,
- vzpostavitev kontaktov z OKS-ZŠZ
- prijave na razpise za sofinanciranje športnih dejavnosti,
- organizacija turnirja v malem nogometu za Pokal Občine Beltinci v sklopu občinskega praznika,
- organizacija enotedenskih otroških športnih delavnic v sklopu občinskega praznika,
- Mesec rekreacije 99 (september),
- priprava programa za organizacijo oz. oživitev vaških športnih iger med KS občine,
- sodelovanje z občinsko ekipo na krosu v Velenju,
- priprava urnika koriščenja telovadnice,
- športna vadba za najmlajše,
- priprava na organizacijo zimske lige v malem nogometu.

Otroške športne delavnice 1999

Kraj in čas izvedbe

Športni park Beltinci, Športni center Lipovci, OŠ Beltinci in kopališče v M. Soboti – od 9. 8. 1999 do 14. 8. 1999.

Udeleženci

25 otrok v starosti od 8 do 13 let iz vse občine.

Otroške športne delavnice 1999 – športni center Lipovci

Vaditelji

Ludvik Janža, Janko Hochstätter, Đuro Erdelji, Tomas Tratnjek.

Športne panoge s katerimi so se ukvarjali

- odbojka, odbojka na mivki,
- tenis,
- badminton,
- hokej na travi,
- plavanje,
- košarka,
- nogomet.

Pozitivni učinki

- zadovoljstvo otrok, staršev in vadiateljev,
- brezplačno nekajdnevno varstvo,
- aktivno preživetje prostega časa, strokovno vodstvo,
- promocija športa in rekreacije,

- spoznavanje in prijateljevanje otrok udeležencev,
- želja po ponovitvi.

III. turnir v malem nogometu – Pokal Občine Beltinci

Dokležovje, 15.8.1999

Uvrstitve

1. mesto: Dokležovje
2. mesto: Ižakovci
3. mesto: Gančani
4. mesto: Bratonci

Najboljši igralec:

Milan Nedeljko, Ižakovci

Najboljši vratar:

Gregor Kerman, Bratonci

Športna vadba za najmlajše

Od 25. oktobra 1999 naprej poteka vsak ponedeljek v telovadnici OŠ Beltinci športna vadba za otroke v starosti od 5 do 7 let. Vadba bo potekala do aprila 2000.

Otroci skozi igro spoznavajo osnove športne vadbe, se navajajo na športno in predvsem zdravo življenje. 22 veselih, živahnih in razigranih otrok se na zadovoljstvo svojih staršev redno udeležuje vadbe, ki jo vodi prof. Janko Hochstätter.

Pogled na otroke, ki vsak ponedeljek po vadbi zadovoljni v spremstvu staršev odhajajo domov, potrjuje, da smo ravnali prav, ko smo se odločili, da naredimo nekaj tudi za najmlajše.

Jože PIVAR,
sekretar ŠZ Beltinci

Otroške športne delavnice 1999 – telovadnica OŠ Beltinci

OBČINA BELTINCI IN ŠPORTNA ZVEZA BELTINCI

Mladinska 2, 9231 Beltinci in Mladinska 2, 9231 Beltinci

objavljata

JAVNI RAZPIS**ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA IZBOR NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV**

OBČINE BELTINCI ZA LETO 1999

1. Predloge za izbor najboljših športnikov lahko posredujejo športna društva in fizična osebe.
2. Izbrani in proglašeni bodo športniki v naslednjih kategorijah: najboljši športniki posamezniki, najboljši športni kolektivi in perspektivni športniki.
3. Predlogi morajo vsebovati: naziv predlagatelja, ime in priimek športnika oz. ime društva ali ekipe, kategorijo, za katero se predlaga, in čim širšo obrazložitev. Za posamezno kategorijo lahko predlagatelj predlaga več kandidatov.
4. Rok za posredovanje predlogov je 7.1.2000!
5. Po pooblastilu župana bo predloge obdelalo in opravilo izbor najboljših športnikov predsedstvo Športne zveze Beltinci. Proglasitev najboljših športnikov bo v mesecu januarju 2000.
6. Predloge je potrebno poslati na naslov: Športna zveza Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci.

Beltinci, 10. 12. 1999

Predsednik Športne zveze Beltinci:
Jože HORVAT

Župan občine Beltinci:
Jožef KAVAŠ

OBČINA BELTINCI

Mladinska 2, 9231 Beltinci

OBJAVLJA NA PODLAGI 10. ČLENA ZAKONA O ŠPORTU

(Uradni list RS, št. 22/98)

JAVNI RAZPIS**ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA, KI JIH BO V LETU 2000**

OBČINA BELTINCI SOFINANCIRALA IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA

1. Na razpisu lahko sodelujejo društva, njihova združenja in drugi subjekti ustanovljeni na podlagi Zakona o zavodih in Zakona o gospodarskih družbah, če imajo v svoji dejavnosti registrirano opravljanje športnih dejavnosti.
1. Iz proračunskih sredstev se bodo sofinancirali naslednji programi:
  - a) šport za otroke in mladino (Zlati sonček, Naučimo se plavati, športne značke),
  - b) šport v društvih
    - šport mladih – redna vadba,
    - šport mladih – šport za dosežek,
    - športnorekreativna dejavnost odraslih,
    - kakovostni šport,
    - vrhunski šport,
    - c) šport invalidov,
    - d) izpopolnjevanje strokovnih kadrov,
    - e) športne prireditve,
    - f) drugi športni programi, ki so v javnem interesu.
3. Predlagatelji programov morajo posredovati natančen opis programa s predvidenim številom udeležencev, krajem izvajanja in urnikom. Program mora biti finančno ovrednoten, navedeni morajo biti viri financiranja.
4. Prijavi na razpis mora biti priložen izpolnjen vprašalnik o izvedbi programov športa v letu 1999. Obrazce lahko predlagatelji programov dvignejo naknadno na sedežu občinske uprave.
5. Društva morajo prijavi priložiti natančne podatke o članstvu s potrdili o plačani članarini oz. potrdili o izdaji članskih izkaznic.
6. Rok za prijavo na razpis je 7.1.2000!
7. V roku prispere predloge bosta v skladu s Pravilnikom za vrednotenje programov športa v Občini Beltinci skupaj obdelala Športna zveza Beltinci in Referat za družbene dejavnosti in pripravila predlog delitve sredstev. Predlog potrdi občinski svet po predhodni obravnavi za šport pristojnega odbora občinskega sveta.
8. Z izbranimi izvajalci župan občine po sprejemu občinskega proračuna sklene pogodbo o realizaciji programov in načinu nadzora nad porabo sredstev.
9. Prijave na razpis je potrebno poslati na naslov: Občina Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, s pripisom »Programi športa«.

Beltinci, 10. 12. 1999

Župan občine Beltinci:
Jožef KAVAŠ

IMAMO SE RADI V SOŽITJU GENERACIJ

*Naj čas nikoli ne mineva tako hitro,
da ne bi zastali in pomislili na
PRIJATELJE,
se nasmehnil, spomnili in občutili
LEPOTO,
da imamo drug drugega.*

Letošnje mednarodno leto starejših ljudi je v veliki meri zaznamovalo naše delo v DPM Dokležovje. Pripravili smo skupen projekt z naslovom »KAK JE NEGDA FAJN BILOU«, v katerem sodelujejo otroci in starejši – babice, dedki, tete, sosede...

Zavedamo se, da je sožitje med generacijami potrebno vsak dan, ne samo ob praznikih in letu starejših in naše druženje to spoznanje močno potrjuje. Na naših skupnih vajah se mladi učijo od starejših in spoznava-jo delo, običaje in življenje naših dedkov in babic v preteklosti. Ob delu, pesmi, plesu in pogovoru se naučijo strpnosti, ljubezni, spoštovanja in dobrote, ki seva skozi naš vsakdanjik. Vedno moramo najti čas zase in za druge, da ne postanemo njegove žrtve. Samo tisti, ki daje, lahko pričakuje, da bo prejemal, saj se mu njegov prosti čas tisočerkokrat obrestuje. Veseli smo, da imamo v naši družbi prizadevnega srednješolca Leona, ki kljub učenju, pevskim vajah v dveh zborih, igranju in petju ter ansamblu, najde vedno dovolj časa in rad prihaja med nas in svoje pevsko znanje prenaša na naš ženski zbor-

ček. Kako lepo bi bilo, če bi imeli več takih mladih navdušencev!

Z našim prikazom starih kmečkih opravil smo se predstavili v Beltincih ob folklornem festivalu in na domačem odru mladim obiskovalcem v tednu otroka. Sedaj pa se intenzivno pripravljamo za gostovanje v Vuhredu, kjer se bomo skupaj s kulturnim društvom predstavili tamkajšnjim domačinom. V tednu otroka se je pri nas dogajalo marsikaj zanimivega, vsak je lahko našel kaj zase (obisk gledališke predstave Hop, Cefizelj!, srečanje in druženje z učenci podružnične šole Topol na Katarini, ...).

Pravo doživetje pa je bila vožnja z vlakom v Ljubljano, kjer smo si ogledali živalski vrt in se pogovarjali z biologinjo Ireno Furlanovo, ki je za vse nas pripravila čudovit program. Ogledali smo si še Cankarjev dom in zvedeli marsikaj zanimivega o njegovi gradnji, videli smo tudi vajo baletnikov v Galusovi dvorani. Z avtobusom smo se popeljali po Ljubljani in si ogledali njene znamenitosti in zanimivosti. Z gradu smo imeli čudovit razgled po naši prestolnici in se orientirali in iskali zgradbe, ki smo jih že prej v mestu spoznali. Popeljali smo se tudi do Žal in občudovali Plečnikovo arhitekturo ter z zanimanjem prebirali napise in verze. Pogleдали smo si še nove Žale in krematorij. Seveda pa so se otroci najbolj ve-

selili obiska v McDonaldsu, saj so se jim že cedile sline. Prijetno utrujeni smo posedli v restavraciji in se lotili dobrot. Nato smo se napotili na vlak in poiskali naše kupeje. Zjutraj, ko smo se peljali v Ljubljano, je bil vlak zaseden do zadnjega kotička, ob povratku pa smo imeli še preveč prostora. Vsi smo bili zadovoljni in smo se vračali domov polni lepih vtisov in doživetij (z nami je bilo tudi nekaj staršev). Med potjo smo že kovali načrte za naše nadaljnje delo (teden starejših krajanov, veseli december ter ustvarjanje v delavnicah, slikanje, ples, petje...).

Čeprav je bil za vsemi dolg in kar naporen dan, nihče ni bil zaspan. Otroci so bili živahni, veseli in srečni, ker so doživeli veliko zanimivega in prijetnega. Ta dan jim bo prav gotovo ostal še dolgo v spominu.

Bližali smo se naši končni postaji in takrat sem se spomnila Minattijevih verzov:

*Pokrajina in ljubezen,
nedoločljivo nemir.
vznemirja me, privlači,
tu odkrivam sebe,
tu ima moja govorica svoj zven,
tu sem doma.*

Srečna sem, da sem doma, v tej pokrajini med našimi dobrimi ljudmi!

Marija ZVER,
predsednica DPM Dokležovje

ŠTUDIJSKI KROŽEK BELTINCI

Že tretje šolsko leto v Beltincih deluje študijski krožek, ki ga organizira Ljudska univerza MS pod okriljem Andragoškega centra Slovenije.

Po spoznavanju zdrave prehrane in rekreacije smo si za temo izbrali okraševanje doma ob tradicionalnih praznikih in za vsakdan. Po vsakem krožku smo izdali tudi bilten.

V tednu vseživljenjskega izobraževanja smo 19. 10. 1999 pripravili okroglo mizo z naslovom Ohranjanje tradicije kot element kvalitete življenja.

Kot je za študijske krožke kot neformalno obliko izobraževanja značilno, smo delali v delavnicah, zato je številčna omejenost skupine nujna (cca 12 članov). Učenje je potekalo na zelo sproščen način, saj se ob tem spletajo pristnejši medsebojni odnosi.

V praksi smo preizkusile izdelavo različnih tradicionalnih in sodobnih

okrasov. S posebnim zanimanjem smo raziskovale načine krasitve domov in običaje v beltinski preteklosti. Za zapisovanje je poskrbela ga. Marija Makovecki. Posebno se zahvaljujemo ga. Katarini Rajner – Matjašec, doma iz Beltincev, ki nam je pomagala s spomini na šege in običaje iz svojega otroštva.

Letos je v krožku sodelovalo 14 članic. Udeležba na delavnicah je bila zelo dobra. Vemo, da bi se število članov kar nekajkrat povečalo, če bi bilo to možno.

V delavnicah smo izdelovale adventne vence, voščilnice, okraske iz slame, rože iz krep papirja, okraske iz suhega cvetja, barvale smo tudi velikonočna jajca.

V času dela krožka smo si ogledale tudi razstavo cvetja Flora v Celju in Vrtnarstvo Olgica Raduha na Bistrici.

Člani študijskega krožka na enem od svojih srečanj

Ob prijetnem druženju smo spoznale veliko novega. Svoja spoznanja opisujemo v brošuri, če jo boste prebrali, upamo, da boste vsaj malo začutili utrip dela našega krožka, predvsem pa, da bi se tudi sami vključili v kakšno od sodobnih oblik izobraževanja.

Angelca SVENŠEK,
mentorica ŠK Beltinci

»...da je naša slovenska krajina prikapčena k Jugoslaviji. S tem se je spunila želja vroča, pravična, da bi se prekmurški Slovenci združili s svojimi brati na ono stran Mürje brez krvnega prelejanja...«

(Mariborske novice, 18. avgust 1919)

V okviru praznovanja 80. obletnice priključitve Prekmurja k Matici Slovenski, je bilo v Beltincih ob prazničnem tednu od 9. do 14. avgusta 1999 več zanimivih in kakovostnih prireditev.

V svojem razmišljanju bi se opredelil na nekatere prireditve:

V beltinskem gradu je bila v dveh prostorih na ogled razstava: **Kako smo živeli nekoč**, ki jo je aktivno zasnoval dr. Nikolaj Szepessyi. Razstavljeni predmeti so bili prikazani v treh sklopih. V prvem delu so obiskovalci z zanimanjem lahko opazovali dediščino bivanja najpreprostejšega kmečkega prebivalstva. Drugi del razstave je bil namenjen bivalni kulturi meščanstva. V zadnjem, tretjem, delu pa je bila prikazana bivalna kultura plemstva iz naših gradov. Dragocenih razstavljenih predmetov se ne bi sramovali tudi eminentni razstavniki paviljoni.

Poleg delavnic kot so: **glasbena, likovna, literarna, domača obrt...** je bila precej številčno zastopana **zgodovinska delavnica**. V tej delavnici so mladi zgodovinarji lahko izvedeli marsikaj o preteklosti celotne beltinske občine, kjer so jim domačini pripovedovali o preteklosti svojih vasi. Predstavniki krajevnih skupnosti so se zelo potrudili pri predstavitvi svojega domačega kraja. Morda bi v bodoče kazalo obiske organizirati tako, da bi domačini izpostavili samo eno tematiko, katere vsebino (en izvod) bi gostje dobili ob zaključku predstavitve tematike v posamezni krajevni skupnosti.

12. avgusta 1999 zvečer je bila v prostorih **gradu predstavitev knjige dr. Matije Slaviča »Naše Prekmurje«**. Prostor je bil premajhen za poslušalce, ki so prišli od blizu in daleč. Predstavitelji knjige so bili prijetno presenečeni nad tako velikim odzivom poslušalcev.

V soboto, 14. avgusta 1999, je bila osrednja prireditev spominskega tabora. Najprej je bila ob številni udeležbi predsednikov in predstavnikov političnih strank v Sloveniji, predsednika Republike Slovenije, predsednika Državnega zbora RS in podpredsednika vlade in številnih Prekmurcev pred faro cerkvijo v Beltincih **maša za domovino**. Po končani maši je bil pred beltinskim gradom postavljen **častni vod Slovenske vojske**. Po raportu se je pričel prisrčen, domač, kulturni program. Uvodni nagovor je imel domači župan, Jožef Kavaš, slavnostni govornik je bil predsednik državnega zbora, dr. Janez Podobnik, pozdravni nagovor pa je imel tudi predsednik države Milan Kučan.

PROGRAM

od 9. do 12. avgusta 1999
OTROŠKE IN MLADINSKE
DELAVNICE

11. avgust ob 20. uri
OTVORITEV RAZSTAVE
»KAKO SMO ŽIVELI NEKOČ«

12. avgust 1999
ZGODOVINSKA DELAVNICA
ob 20. uri
PREDSTAVITEV KNJIGE DR. MATIJE
SLAVIČA »NAŠE PREKMURJE«

13. avgust 1999
LITERARNA DELAVNICA
Z LITERARNIM VEČEROM (ob 19. uri)
ob 20. uri
KONCERT: ORLEK, ANA PUPEDAN,
GLINASTI GOLOBI

14. avgust 1999
POHOD (iz Bratonec ob 5.30)
KOLESARJENJE (iz Bratonec ob 9. uri)

ob 14. uri
MAŠA ZA DOMOVINO –
SOMAŠEVANJE POMOŽNEGA
ŠKOFA DR. JOŽEFA SMEJA

ob 15. uri

SPOMINSKI TABOR

S KULTURNO PRIREDITVIJO,
SLAVNOSTNI GOVOR PREDSEDNIKA
DŽ DR. JANEZA PODOBNIKA,
POZDRAVNI NAGOVOR
PREDSEDNIKA RS MILANA KUČANA

po prireditvi
LJUDSKO RAJANJE

15. avgust ob 2. uri zjutraj
PEŠ ROMANJE V TURNIŠČE

ob 9. uri
NOGOMETNI TURNIR v Dokležovju
ob 14. uri
SPUST PO REKI MURI

1919

1999

Prekmurje
= Slovenija

14. avgust 1999

BELTINCI

80. LETNICA PRIKLJUČITVE PREKMURJA SLOVENIJI
17. AVGUST – PRAZNIK OBČINE BELTINCI

Ob rob omenjenemu praznovanju bi zapisal še naslednje:

Častitljiva obletnica priključitve Prekmurja k matičnemu narodu kot zgodovinski dogodek bo marsikaterega domačina spomnila na morebitno predvajanje filmske predstave, ki še nima dokončnega scenarija.

Prekmurje je s svojo kulturno zgodovino še vedno premalo prepoznavno v slovenskem prostoru. Rojakom onkraj Mure imajo Prekmurci kaj pokazati, potreben je le enoten nastop in prestop ozkega mejaštva. Ceniti se moramo najprej sami, potem nas bodo cenili tudi drugi.

O dogodkih v Beltincih, ki niso samo lokalnega pomena, ve mlajša generacija prav gotovo premalo. K sreči živi še nekaj domačinov, ki so te pomembne dogodke doživeli na lastni koži.

Da je državna meja v Prekmurju danes takšna, ima prav gotovo največ zaslug **dr. Matija Slavič**, za narodno identiteto pa je zaslužen **duhovnik Ivan Jerič**, ki je bil velik buditelj nacionalne zavesti.

In končno – za organizacijo celotne občinske prireditve, ki je brez dvoma pomembna tudi za celotno državo, je bilo potrebno mnogo dela, naporov, odrekovanja in odgovornosti.

Uspeh spominskega tabora, je uspeh beltinske Občine in slehernega posameznika, ki je k temu kaj prispeval, bil je prisrčen, neposreden, domač.

Peter ŠRAJ

Tudi najmlajši so zaplesali na zaključni prireditvi delavnic

Pod mentorstvom Lidije in Izaka so nastajali v beltinskem parku pisani gradovi, barve in različni materiali so ustvarjali nove svetove

Banda Glasbenih delavnic pod vodstvom Mateja Zavca se je dobro uigrala

Ste si ga že ogledali? Plečnikov spomenik Števanu Kúharju v Bratonicih

Metka in Sonja s skupino otrok, ki pojejo in igrajo z glasbili, ki so jih sami izdelali

Dr. Szepessy je pripravil razstavo »Kako smo živeli nekoč«

Pomurski župani so podpisali listino o medsebojnem sodelovanju

G. dr. Vrtnjak in g. dr. Hozjan sta ob vodenju g. Ternarja predstavila knjigo »Naše Prekmurje«

Jožef Baša - Miroslav

GE JE MOJA ZIBEO STALA

(himna spominskega tabora)

**Ge nebou z zemlouf se lübi,
vinska trta sünce snübi,
žito z makon se prepleta,
Müra vez nam spleta.
Šürk nas vabi v nebou,
düša brani pred meglouf.*

*Ge je moja zibeo stala,
ge me mati varovala,
mili moj slovenski svet,
živi, živi dugo let!*

*Ge so me včili oditi,
sladki jezik tvoj slaviti,
dragi moj slovenski svet,
živi, živi dugo let!*

*Ge sam prvič brao iz knjige,
ge te prvič hvalo, Bože,
lübi moj slovenski svet,
živi, živi dugo let!*

*Ge sam senjao sladke senje,
ge sam včio se lübit tebe,
zali moj slovenski svet,
živi, živi dugo let!*

**Ge san začno te slaviti,
z Böltinec ti hvalo vpiti,
zlati moj slovenski kraj,
Bog te živi vekomaj!*

* dodatni kitici: Nataša Kavaš

Uvodni nagovor in pozdrav župana g. Jožefa Kavaša

Sprejem predsednika Republike Slovenije g. Milana Kučana z vojaškimi častmi

Na spominskem taboru se je zbralo dosti slavnostnih gostov in več tisoč glava množica domačinov in Pomurcev. Med slavnostnimi gosti so bili predsednik RS g. Milan Kučan, slavnostni govornik predsednik DZ g. dr. Janez Podobnik, podpredsednik vlade RS g. Marjan Podobnik, varuh človekovih pravic g. Ivan Bizjak, predsedniki in predstavniki političnih strank, ministrstev, državni poslanci, predstavniki verskih skupnosti, župani pomurskih in drugih občin.

ZAHVALA

Aktivnosti in prireditve ob 80-letnici priključitve Prekmurja Sloveniji s spominskim taborom so za nami.

Dela in organizacije je bilo veliko. Skupaj smo se uspešno predstavili širši Sloveniji in proslavili ta pomemben dogodek. Poleg naše občine so sodelovale še druge občine Pomurja in podprle našo prireditev.

Za uspeh naše prireditve gre posebna zahvala Vam spoštovane občanke in občani, ki ste s svojo zavzetostjo, srčnostjo in delom pomagali pri pripravi, organizaciji, izvedbi in uspešnem zaključku vseh aktivnosti.

»Boug plati«

vaš župan Jožef Kavaš

Maša za domovino – somaševali so g. pomožni škof dr. Jože Smej, novo imenovani gorški škof Dino De Antoni, domači župnik Jožef Hozjan in še okrog 60 drugih duhovnikov

Slavnostni govornik predsednik DZ g. dr. Janez Podobnik

Pevski zbor otrok in animatorjev je ob spremljavi bande glasbenih delavnic zapel himno. Besede Jožefa Baša Miroslava so odmevale po beltinskem parku 80. let po uresničenem snu, ki ga sanjal prav Miroslav v svojih študentskih letih. Veseli od vsega uspeha in sijajno izpeljanega tedna smo si rekli: »Nasvidenje drugo leto«.

PAJDAŠI PREKMURJU

Ko takole premišljujem kaj bi napisal na strani biltena, s časovno razdaljo spoznavam, kako pisani in bogati so bili poletni meseci. Najprej letovanje na morju z otroki, potem oratorij v Beltincih konec julija, nato teden prireditev ob 80. letnici ter po tistem še tečaj angleškega in nemškega jezika.

Vrhunec letošnjega dogajanja je bil naš teden avgusta 99. Teden, ko smo bili vsi skupaj povezani na prav poseben način. Otroci, mladina ter drugi dobri ljudje, kot so g. Šraj, Izidor Horvat – Izak, Tine Mlinarič, Cvetka Horvat, g. Žižek, aktiv kmečkih žena iz Izakovec ter žense iz Lipe, ki so s svojimi izkušnjami in znanjem z veseljem pristopili in pomagali pri uresničitvi programa delavnic. *Programa, ki je imel vsebino. Vzpodbujal je ustvarjalnost cele skupine, razvijal glasbene in plesne talente in kar je bilo v tem letu še posebej pomembno, vse skupaj nas je spomnil na naše korenine, naše posebnosti, običaje, obrti, pokazal nam je kaj pomeni biti Prekmurec.* Vsi skupaj smo se marsikaj naučili. Od starih obrti do zgodovine naše občine. Od različnih likovnih pristopov do strpnosti in delanja v skupini.

Vsak dan od 10. do 17. ure in tako ves teden smo preživljali skupaj in se drug od drugega učili. Prav zato je bila to posebna skupina. Bili smo različnih let, a ustvarjalni zanos in veselje je brisal te meje. 30 mladih animatorjev ali celo kakšen več smo se vsak dan razdelili v skupine kot so bile: **glasbena, glasbena – tamburaška, folklorna, zgodovinsko – literarna, likovno – oblikovalna, izdelovanje majhnih glasbil, izdelki iz krep papirja, pletenje slame, obdelovanje lana.** V te skupine se je po svojih željah porazdelilo tudi okrog 80 otrok. Otroci so se skozi delavnice pripravljali na zaključno proslavo in razstavo v prostorih gradu. Prav tako pa smo ob tem vsi skupaj pripravljali kulturni program, sceno ter pričakovali Spominski tabor z vsakdanjim petjem domačih pesmi ter našo posebno himno, ki smo jo obudili prav za letošnjo proslavljanje. Pesmi Jožefa Baše Miroslava smo dodali prirejeni kritici Nataše Kavaš, uglasbil jo je Matej Zavec.

Proti koncu tedna je dogajanje dobivalo še nove rezsežnosti in novo publiko. V četrtek je pod vodstvom

univerzitetnih profesorjev dr. Viktor Vrtnjak in dr. Andreja Hozjana ter Metke Fujs iz Muzeja v Murski Soboti potekala zgodovinska delavnica Zgodovina Prekmurja, ki je bila namenjena mladini Pomurja ter starejši publiki. Zvečer smo skupaj s Pomursko založbo pripravili kulturni program ob predstavitvi knjige Naše Prekmurje.

Teden delavnic smo zaključili s koncertom, kjer je nastopil domačin Vlado Poredoš s svojo skupino Orleek ter skupine Ana Pupedan, Glinasti golobi ter domačini Outlaw.

A naša pričakovanja so bila usmerjena na Spominski tabor, ki je bil v soboto. Že zgodaj zjutraj smo začeli pripravljati sceno Spominskega tabora. **Ob 14. uri smo se zbrali pri maši, deklice z venčki na glavi, vsi v belem. Po maši smo raztegnili špalir in pričakali škofa ter ostale duhovnike, ki so odhajali z oltarja. Nato smo skupaj s povabljenimi gosti v povorki odšli do prizorišča v parku. Simbolično prikazan stik z dogodki izpred 80 let, s špalirjem in pozdravljanjem zavednih prekmurških Slovencev nam je uspel.**

Program je sledil, oder je bil zavzet, prizorišče se je stikalo s sto glavo množico otrok in tridesetglavo skupino mladih v živo sceno praznovanja. **Beltinci so znova prisegli slovenstvu, v Prekmurcu še tli ljubezen. Ljubezen do prekmurske zemlje, besede, Matere, Očeta.**

To je bil ujeti trenutek, tisti, ki se ga ne pozabi. Vesel sem bil zaradi otrok, ki so z nasmehom stali na odru, zaradi ponosne množice prekmurških Slovencev; vesel, da smo mogli Prekmurju in slovenstvu pokloniti tak dar.

Bojan KAVAŠ

Po slavnostni prireditvi se je do večera odvijal kulturni program. S svojimi programi so se predstavile in povezale občine Pomurja (nastop skupine iz občine Razkrižje).

»150 LET PRIHODA VLAKA V LJUBLJANO«

Kolektivna nagrada slovenskih železnic

Marija Zver, mentorica literarne delavnice DPM Dokležovje

Železna cesta

Bliža se železna cesta..., takole je v svoji pesmi zapisal naš pesnik France Prešeren.

S tem je mislil na železnico in vlak, ki bi povezoval Ljubljano z drugimi mesti.

Res se je ta želja uresničila, ko je pred 150. leti tudi v Ljubljano pripeljal vlak. To je bilo nepopisno veselje ne samo za Ljubljančane, ampak za vse Slovence. Ja, stopetdeset let, to je zelo dolga doba, o tem času je veliko zapisanega in ohranjenega. Koliko sprememb je v tem času doživela naša železnica in ljudje, ki so delali tam. Mnogo stvari se je spremenilo in izboljšalo. S prihodom železnice je v naše kraje prišlo več industrije in drugih stvari. Ljudje pa so lahko potovali v druge kraje in si ogledali tujega mesta. Tudi k nam so se vozili tuji potniki in občudovali naše lepote. Ljudem ni bilo potrebno pešati po nekaj dni, da so prišli v Ljubljano, saj so se sedli na vlak, ki jih je v nekaj urah pripeljal na cilj. Seveda se nam zdi takratni vlak počasen in neudoben, saj ga je današnji razvojem že močno prekosil.

V bližnji prihodnosti bodo po naših progah vozili sanjski vlaki, ki bodo še hitrejši, udobnejši in nam bodo skrajšali velike razdalje. Upam, da se bom z njimi vozila v Ljubljano, ko bom študirala in mi ne bo treba stanovati v domu. To bi bilo čudovito in enkratno. Seveda bi z njimi potovala tudi v Francijo, na obisk k sorodnikom. Z novimi in modernimi vlaki bi vsi ljudje pridobili več časa in bi se lahko več družili z družino in preživeli več časa v naravi.

Mogoče pa bodo moje želje postale resničnost, saj so se tudi pesnikove želje o železni cesti uresničile.

Verjamem v misel: »Če si močno nekaj želiš, se to tudi uresniči!«

Urška Balažič, 11 let

Gorička Mariška

Na postaji Gorička Mariška stoji,
na glavi star dimnik ji sedi
in prav žalostno na tračnice strmi.

Spominja se veselih, lepih dni,
ko je prevažala ljudi,
ki vozili so se na delo
in vsi peli so veselo.

Kurjač Feri jo vsak dan napolnil
je z drvni in premogom črnim,
da v kotlu voda je zavrela
in para je meglena ven pršela.

Strojevodja Lajči bil je ljubezniv,
ko jo čistil je in loščil,
da kot nova vsako jutro je bila,
ko na svojo potovanje je šla.

Takrat veselo in prodorno je zažvižgala,
v tričetrtinskem taktu zasopihala,
veselo pomežiknila in odpeljala,
dokler se ni za ovinkom skrila.

Zdaj se Gorička Mariška spet veseli,
ker na Goričko se proga gradi,
mogoče bo lahko še sama vozila,
tja proti Hodošu srečne ljudi.

Tamara Jerič, 10 let

»Gorička Mariška«, šestdeseta leta 20. stoletja (foto: Jože Kološa-Kološ)

KRAJEVNI ODBOR RK DOKLEŽOVJE

KORK Dokležovje šteje okrog 80 članov. Večina članov smo tudi krvodajalci, na kar smo še posebej ponosni.

Vsako leto se trudimo pridobiti tudi naše mlade člane RK iz OŠ, podmladkarje. Trudimo se z organiziranjem vsaj enega predavanja v zimskem času, letos ga je pripravila ga. dr. Zelkova, na temo ODVISNIK, KAJ STORITI? Zdravstveno-vzgojno osveščamo naše krajanke tudi preko internega programa CATV.

Udeležili smo se 10. Jubilejnega srečanja krvodajalcev Slovenije v Veržetu in humanitarnega shoda moč humanosti v Beli Krajini - 55. obletnica obnove rks, kjer je bilo zelo lepo.

Organizirali smo prostovoljni prispevek za pomoč Posočju in akciji »nikoli sam«.

Tudi naših ostarelih in osamljenih ne pozabimo. V tednu ostarelih pomagamo pri organizaciji pogostitve in razvedrilnega programa, ki ga

pripravijo naši šolarji in kud s pevskim zborom. Osamljene in bolne pa obiščemo in obdarimo s skromnim darilom in lepo besedo, socialno ogrožene pa s prehrabnim paketom.

Vodilo pri našem delu bo še naprej širitev idej RK, ki so zapisane v ženevskih konvencijah in v srcih rdečekrižarjev: humanost, nepristranost, nevtralnost, neodvisnost, prostovoljnost, enovitost, univerzalnost!

Odbor KORK Dokležovje

KRAJEVNI ODBOR RK GANČANI

Organizacija RK deluje poleg drugih organizacij v sklopu krajevne skupnosti. Delo opravlja odbor, ki šteje 5 članic. Za podporne člane ni evidence.

Udeležujemo se sestankov Rdečega križa v Občini Beltinci, od katere

tudi prejemamo navodila za našo dejavnost. Pomagamo pri pripravah praznovanja ostarelih vaščanov naše krajevne skupnosti, onemogle obiskujemo na domu in pa v Domu starejših v Rakičanu.

Naša skrb je tudi razdeljevanje en-

kratne pomoči (paketi) najbolj potrebnim v vasi. Dobro imamo organizirano tudi krvodajalsko akcijo, saj se je udeležujejo posamezniki že več let.

Razveseljivo je, da se je udeležujejo tudi mladi.

Odbor organizacije RK Gančani

KRAJEVNI ODBOR RK LIPA

V uvodu bi navedel nekaj podatkov, ki segajo nazaj v leta ustanavljanja in aktivnega delovanja RK.

RK Lipa je začel aktivno delovati leta 1996 pod vodstvom gđc. Darinke Pucko, ki pa se je letos na žalost zaradi preobremenitve umaknila s funkcije predsednika, v odboru pa še aktivno sodeluje. Na začetku se je začelo aktivno iskanje darovalcev krvi. Z gđc. Darinko Pucko sva se na to temeljito pripravila, še posebej zato, ker je na prvo organizirano krvodajalsko akcijo prišlo le pet udeležencev, vedela pa sva, da naši vaščani dajejo kri drugod, največ prek delovnih organizacij. Število krvodajalcev je iz leta v leto naraščalo, tako da se sedaj zapeljemo na organizirano akcijo v kar lepem številu. Na zadnji akciji nas je sodelovalo 26. To število pa še ni popolno, saj nekateri dajejo kri po svojih potrebah in po

potrebah bolnišnice. Zadnji izpis krvodajalcev iz Lipe je dosegel število 43, na kar smo ponosni, saj smo relativno majhna vas.

Dvakrat letno organiziramo krvodajalsko akcijo. Prvo akcijo imeli 27. maja, drugo 25. novembra.

Dejavnosti, ki so nas spremljale v iztekajočem se letu, so bile v prvi vrsti humanitarne. Kot vsako leto, smo tudi letos raznosili pakete humanitarne pomoči v duhu akcije »Nikoli sam«, z najnujnejšimi živili za ostarele in onemogle sovaščane. Za naše krvodajalce smo priredili proslavo s podelitvijo priznanj za darovano kri in skromno pogostitev.

Izkoristil bi to priložnost in se še enkrat zahvalil vsem, ki darujejo kri, še posebej pa gospe Francki Zdravec, gospodu Alojzu Zdravcu in Štefanu Casarju za 25-krat darovano kri. Naj nam bodo v spodbudo za naprej.

Na začetku poletja smo v našo vas dobili tudi družino s Kosova, ki jo je kruta vojna pregnala z domačega ognjišča. Po svojih močeh, kolikor se je le dalo, smo tej družini priskočili na pomoč v materialnem smislu. Za pomoč se v imenu OORK Lipa in v imenu družine iskreno zahvaljujem.

5. junija 1999 je Območno združenje RK Murska Sobota povabilo vse predsednike OO RK na humanitarni shod »Moč humanosti« in 55.letnico obnove RKS. Prireditelj je bila na letališču Prilozje v Beli Krajini in sem se je kot predstavnik naše OORK tudi udeležil.

Za srečanje krvodajalcev pri Babičevem mlinu nekako nismo uspeli pridobiti udeležencev, kar nam je žal, saj srečanje poteka v domačem kraju.

Naj svoje misli sklenem s povabilom, da se nam pridružijo vsi tisti, ki mislijo, da lahko s svojo krvjo pomagajo drugim, saj je to najbolj humano in človeško dejanje.

Štefan OLAJ, predsednik KO RK Lipa

ŽUPNIJSKA KARITAS BELTINCI

Župnijska Karitas Beltinci deluje že 10. leto. V odboru so sodelavci iz vseh vasi. V začetku nas je bilo manj. Sedaj pa se število sodelavcev vedno bolj širi in s tem tudi kvaliteta.

Karitativno-dobrodelno delovanje je bilo v naših župnijah in vaseh prisotno ves čas. Vsaka vas ima prostovoljce, ki pomagajo ljudem v stiski.

Po prvih začetkih organizacije Karitas v Sloveniji smo tudi mi pristopili k organiziranosti Župnijske Karitas. Želeli smo, da bi lažje in bolj kvalitetno pomagali potrebnim na različnih področjih v svoji župniji in tudi drugje.

V okviru Župnijske Karitas Beltinci imamo različne aktivnosti in skupine:

- pomoč starejšim in bolnim,
- pomoč socialno ogroženim,
- skupino mladih,
- misijonsko skupino.

Naše delovanje je različno. Usmerjeno je v pomoč za materialne dobrine, socialne potrebe, pogovor, pomoč v stiski, dobrodelne akcije v župniji in v širšem pomurskem prostoru.

V začetku naše ustanovitve je bila vojna na Hrvaškem in v Bosni, zato so nam pri našem delovanju vzeli veliko časa in energije begunci in pomoč v Bosno. Seveda smo pomagali tudi našim ljudem v stiski in smo jih obiskovali.

Ko so begunci odšli, smo se še bolj posvetili potrebnim v naši župniji pa tudi v naši občini.

V Pomurju je nastajalo vedno več Župnijskih Karitas. Začeli smo sodelovati v okviru dekanije in v

pomurskem prostoru. Tako je letos bilo že sedmo **območno srečanje Župnijske Karitas** z našim **pomurskim Klicem dobrote v Murški Soboti**.

Vsako leto je v mesecu novembru zadnji teden namenjen Karitasu. V tem tednu je koncert Klic dobrote v Celju in srečanje sodelavcev Karitas iz cele Slovenije.

Že tretje leto se z enim avtobusom udeleži tega srečanja tudi Župnijska Karitas Beltinci in dve leti predstavniki Župnijske Karitas Dokležovje. Ta teden je v okviru Ž. Karitasa nabirka tudi v naši župniji. Zbrano prehrano in ostala materialna sredstva razdelimo med župljane. Denar pa rabimo skozi vso leto za naše ljudi v stiski. Prostovoljnega dela je za sodelavce Karitas dosti.

Skozi vso leto želimo s svojim delovanjem pomagati in osrečiti ljudi v stiski. Tako obiskujemo ob božiču in veliki noči bolne doma, v bolnišnici in v domu starejših v Rakičanu, v domu Lukavci in v Lendavi.

Letos smo imeli od meseca junija v okviru Župnijske Karitas Beltinci tudi izvajanje javnega dela kot pomoč starejšim in invalidom.

To smo kombinirali z izvajanjem pomoči na domu s Centrom za socialno delo. Naročnik obeh programov je bila Občina Beltinci.

Pomagali smo tudi pri soorganiziranju letovanja otrok v Ankaranu.

Ob svojem delu radi sodelujemo pri potrebah v KS in občini. Dobro pa sodelujemo tudi s predstavniki RK po vaseh in z drugimi humanitarnimi društvi.

Potreb v naši župniji in občini je dosti. Sigurno pa jih sodelavci Župnijske Karitas ne bi mogli izvesti v taki meri in tako kvalitetno, če ne bi bilo Vas, dragi dobrotniki, ki nesebično in z ljubeznijo, s svojim darom ali drugo obliko pomagata.

Zato bi se ob tej priliki v imenu Župnijske Karitas Beltinci ter v imenu vseh tistih neimenovanih, ki jim s svojo dobroto polepšate dan, jim zmanjšate njihovo stisko ter jim pomagata v težkih trenutkih, iz vsega srca zahvalila.

Letos je bil moto tedna Karitas »Na poti s starejšimi«. Ker je leto 1999 posvečeno starejšim je še bolj bil dan pomen hoditi po skupni poti v povezavi med generacijami ter soprispevati h kvaliteti starosti in kvaliteti življenja vseh generacij z medsebojno ljubeznijo, spoštovanjem in hojo po skupni poti naprej.

Sodelavci Župnijske Karitas si želimo, da tudi v letu 2000 hodimo skupaj ter si medsebojno pomagamo na tej zemeljski poti. Tako bomo znali drug drugega sprejeti, si pomagati v različnih stiskah ter v lepih in slabih trenutkih in z ljubeznijo evangelija, dajati kvaliteto bivanja zdaj in tukaj.

Emilija KAVAŠ

ŽUPNIJSKA KARITAS DOKLEŽOVJE

Župnijska Karitas Dokležovje je bila ustanovljena na pobudo in s pomočjo Župnijske Karitas Beltinci, dne 08. 03. 1999 na ustanovni seji v župnijski cerkvi Sv. Štefana kralja v Dokležovju. Ustanovitve Župnijske Karitas se je udeležil gospod župnik Anton Horvat, župan Jožef Kavaš in vodja Župnijske Karitas Beltinci Emilija Kavaš.

Na seji so bili izvoljeni: Simon Horvat – vodja, Elizabeta Horvat – tajnik, Marija Horvat – blagajnik.

Delovanje v letošnjem letu je bilo

začetniško. Pa vendar smo uspeli organizirati eno romanje na Brezje z avtobusom ob dnevu Mavričarjev. Prevzeli smo organizacijo potovanja v Maribor ob obisku Papeža. V mesecu juniju smo organizirali zbiranje oblek in igrač. Zbrali smo 161 kg oblačil in smo jih poslali v domova v Medugorje. Zbrane igrače (11,5 kg) smo pa predali otroškemu vrtcu zbirnega centra v Vidoncih. Dobro sodelujemo z gospodom župnikom, krajevnim odborom RK, svetom KS, ki nam je od-

stopil prostor za delovanje, katerega urejamo in ga želimo v mesecu novembru predati namenu. Dobro sodelujemo tudi z Občino Beltinci, ki nam je pomagala z začetno dotacijo in pri ureditvi prostora. Sodelovali bomo tudi ob prireditvi dneva starejših občanov v Krajevni skupnosti Dokležovje.

Na področju duhovnega življenja delo vodi g. župnik, kateremu pomagamo pri organizaciji tovrstnih delovanj.

Simon HORVAT,
vodja Ž. Karitas Dokležovje

UPOKOJENCI V ZALAVARJU

Na pobudo gospoda Prše iz Ižakovec smo se odločili, da organiziramo ogled Zalavarja na Madžarskem. Gospod Prša se namreč zelo rad ukvarja z zgodovino naših prednikov. V enih od Stopinj, ki so izšle pred leti je zasledil zapis gospoda pomožnega škofa dr. Smeja, da se nahaja pri Zalavarju ostanek cerkve, v kateri bi opravljala službo naša slovenska apostola sv. Cirila in Metoda. Gospod škof opisuje, da sta se ob vračanju z Blatnega jezera s pokojnim gospodom škofom Držečnikom ustavila ob teh izkopaninah in pokojni gospod škof Držečnik je vzel nekaj teh kamenčkov in jih zavil ter ob priliki blagoslovitve temeljnih kamnov pri novi cerkvi sv. Cirila in Metoda v Mariboru položil v temelj nove cerkve. Na odboru smo sklenili, da te kraje obiščemo. Preden smo se odločili, sva z gospodom Pršo sama šla, da vidiva, kako se pride v te kraje. Gospod Smej je namreč opisal, da je okolica obraščena z grmovjem in se težko pride zraven. Dogovorila sva se in se neko soboto odpravila, da vidiva, po kateri poti se lepše pride v te kraje.

Imela sva prvo smolo na meji, vsaj je sobota v Lentiju tržni dan in je pred mejo čakala cela kolona potnikov, ki so čakali prestop meje. Odločila sva se, da se obrneva in poskusiva na Pincah, a sva se zmotila. Situacija na meji je bila podobna kot na meji v Dolgi vasi. Vseeno sva počakala približno eno uro in sva srečna prišla čez mejo. Gospod Prša je imel s seboj specialno karto, po kateri sva se orientirala. Nisva nič dosti skrenila s prave poti in tako prispela v Zalavar. Danes je to malo večja vas, skoraj nepomembna, v kateri sva na razpotju zagledala mali smerokaz, ki je kazal pot v smeri, kjer se nahajajo ostanke cerkve. Prišla sva izven kraja in zagledala ponovno opozorilo, da je tukaj stala nekoč cerkev. Ustavila sva in se začudila, da ni več poraščenega, da je vse čisto in se lahko pride do izkopanin. Na začetku stojijo trije mali spomeniki. Na enem sta dva kipca Sv. Cirila in Metoda, na drugi strani pa je še en spomenik in nazadnje spomenik, ki je postavljen v spomin na pokristjanjevanja Madžarov. Zraven teh spomenikov

gradijo neke stavbe, v katerih bi naj bil informacijski center. Zgleda, da hočejo tukaj Madžari urediti turizem. Malo naprej je postavljena majhna kapelica. Prepričala sva se z gospodom, da je dostop možen. Tako smo organizirali upokojujence, da si stvar ogledamo. V teh krajih so tudi nekoč živeli Slovenci in zato sta tukaj delovala sveta brata, ki sta k nam prinesla vero v slovanskem jeziku. Prijavilo se je 65 upokojujencev, en avtobus in kombi. Imeli smo lepo vreme. Na meji v Dolgi vasi zopet problem s potnimi listi. Čakali smo dobre pol ure. Prišli smo v Lenti, se ustavili za kratek čas, menjali denar in potovali naprej do Letenja. Do Letenja smo se vozili po vaseh, ki spominjajo na naše prednike, saj so se danes ohranila imena krajev kot so vas Dobri. Tudi Letenje spominja na našo preteklost, saj tukaj živi dosti Hrvatov in marsikdo govori hrvaško. Letenje je lepo urejeno mesto, v katerem se nismo ustavili. Ustavili pa smo se na tržnici izven mesta. Videli smo marsikaj, saj se dobi vse, kar si zaželiš. Od tukaj smo se napotili v mesto Velika Kaniža – Nagkaniža. V samem mestu se nismo mogli ustaviti, ker ni bilo prostora za parkiranje. Ustavili pa smo se malo zunaj nedaleč od tržnice. Presenetila nas je nova tržnica, v kateri dobiš vse od delikatese do tekstila. Od tukaj smo se napotili do Zalavarja. V tem kraju smo hoteli dobiti njihovega župnika, žal ga nismo dobili, ker prihaja v ta kraj samo ob nedeljah. Peljali smo se še nekaj minut in se ustavili na kraju, ob katerem je stala cerkev. Delavci so ta dan delali na izkopaninah. Videli smo nekdanje temelje cerkve in tudi izkopane okostnjake, ki so bili tukaj pokopani. Verjetno je morala biti to nekdanja grobnica, ker so bili pokopani v mali razdalji. Škoda, da nismo našli župnika, ki bi nam lahko več povedal. Vsi, ki smo ta dan preživeli na tem potovanju, smo bili zadovoljni. Mislim, da je prav, da si take kraje, ki posegajo v našo zgodovino ogledamo in jih ne smemo pozabiti. Tukaj je stalo tudi mesto Blatograd in cerkev, ki se izkopava in je pripadala temu mestu. Blatograd je znan tudi po knezu Koclju. Po ogledu izkopanin smo se napotili v bližnjo gostilno na kosilo. Pripravili so nam zelo dobro kosilo, pri katerem smo se nekaj časa zamudili. Po kosilu smo se vračali domov po drugi poti, in sicer proti mestu Baku in naprej Lentiju, ter v večernih urah prišli srečno domov.

zavarovalnica triglav, d.d.
Območna enota Murska Sobota

Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV DO BOGATEJŠE JESENI ŽIVLJENJA

Ali razmišljate o svoji upokojitvi? Ali ste prepričani, da boste iz obveznega pokojninskega zavarovanja prejeli pokojnino, ki bo zadostovala za vaše potrebe?

Obvezno pokojninsko zavarovanje nam bo ob upokojitvi nudilo le osnovno socialno varnost, za vse ostalo pa bo posameznik moral poskrbeti sam. Zavarovalnica Triglav vam ponuja možnost, da s sklenitvijo prostovoljnega pokojninskega zavarovanja oblikujete *pokojnino po vaši meri*. Obstajata dve osnovni obliki prostovoljnega pokojninskega zavarovanja Zavarovalnice Triglav in sicer *individualna* in *skupinska* oblika zavarovanja.

Medtem ko pri individualni obliki pogodbo sklene posameznik, pa pri skupinski obliki pogodbo sklene pravna oseba, ki zastopa člane svoje organizacije. To je tudi osnovna razlika med skupinsko in individualno obliko. Zaradi nižjih stroškov je skupinska oblika cenovno nekoliko ugodnejša.

Osnovne značilnosti:

- Vsak zavarovanec ima svoj **fond**, katerega lastnik je ves čas samo on (v primeru smrti v času vplačevanja dobi upravičenec zbrani fond sredstev); zavarovanec prejema pokojnino do svoje smrti oziroma najmanj 10 let (razliko do 10. let prejmejo upravičenci);
- sredstva fonda se valorizirajo s temeljno obrestno mero tako v času vplačevanja prispevkov, kakor tudi v času izplačevanja pokojnine;
- višina in dinamika vplačevanja je prepuščena zavarovancu (možnost spreminjanja višine prispevka);
- višina pokojnine je odvisna od zbranega fonda, starosti ob upokojitvi in od spola;
- ob upokojitvi se zavarovancu lahko izplača do 50% vrednosti fonda.
- zavarovanec lahko zahteva začetek izplačevanja starostne pokojnine ob poteku dogovorjene zavarovalne dobe, ali takrat, ko se upokoji po pogojih ZPIZ-a.

Za primer vzemimo prostovoljno skupinsko pokojninsko zavarovanje z vključeno družinsko pokojnino, z mesečnim plačevanjem prispevka in z 5 do 15 člani programa:

Zavarovanec	Doba plačevanja premije	Premija	Pokojnina	Višina fonda
Moški - 20 let	40 let	5.000 SIT	30.864 SIT	4.935.850 SIT
Moški - 30 let	30 let	7.500 SIT	27.324 SIT	4.369.760 SIT
Moški - 40 let	20 let	10.000 SIT	19.344 SIT	3.093.500 SIT
Ženska - 20 let	40 let	5.000 SIT	26.267 SIT	4.935.944 SIT
Ženska - 30 let	30 let	7.500 SIT	23.254 SIT	4.369.762 SIT
Ženska - 40 let	20 let	10.000 SIT	16.563 SIT	3.093.497 SIT

Za podrobnejše informacije povprašajte na najbližji enoti Zavarovalnice Triglav OE Murska Sobota na Lendavski 5 (tel.: 069/15-10), na zastopstvu v Beltincih, Kocljevo naselje 9 (tel.: 069/422-470) ali pri vašem najbližjem zastopniku.

NAJBOLJŠE ODLOČITVE VAŠEGA ŽIVLJENJA!

Jožef BOJNEC

V okviru KUD Dokležovje že drugo leto deluje moški pevski zbor. Pod vodstvom g. Alojza Balažica, ki je prav tako krajan, člani zbora aktivno in redno vadijo. Za njimi je že kar precej nastopov. Nastopili so tudi med množico zborov v Stični. Domov so se vrnili polni lepih vtisov in novega elana, kar se tudi občuti pri njihovem delu. Zagnano vadijo naprej in se že pripravljajo na božične praznike, ob katerih bodo v naši vasi, v cerkvi Sv. Štefana, mnoge razveselili še z božičnim koncertom.

Polni načrtov in veselja do petja so člani MPZ velika pridobitev ne samo za KUD ampak za celo vas Dokležovje.

V Kulturnem društvu Dokležovje imamo tudi folklorno skupino, ki pod vodstvom g. Viktorja Slavica, deluje že 16. leto. Plešemo predvsem venčke ple-

Dokležovski pevci na srečanju pevskih zborov v Stični

sov naših prednikov Prekmurja in Štajerske. Folklorna skupina KUD nastopa ob raznih proslavah in prireditvah v KS Dokležovje. Ob ljudskih taktih harmonike g. Jožeka Reberšaka pa se folklorni pari radi zavrtimo tudi na drugih odrih.

Na pobudo Zveze kulturnih organizacij Murska Sobota je bila letos že drugič organizirana revija folklornih skupin v Šalovcih.

Tako smo se tudi letos udeležili revije folklornih skupin v Šalovcih. Venček prekmursko-štajerskih plesov smo pričeli z ljudsko pesmijo: »V našem kraju je lipou.«

Nadaljevali smo s plesi: Zibensrit, Štajeriš, Šošarska in Sirota Jerica.

Po končanem bogatem programu plesov, prepletenimi z raznimi ljudskimi običaji tudi z romskimi, je sledil razgovor mentorjev folklornih skupin. S pomočjo teh kritik in pohval tako lažje ohranjamo pristne ljudske ples in navade naših krajev.

Folklorna skupina KUD Dokležovje bo leto 1999 zaključila z nastopom v Vuhredu. Za leto 2000 pa upamo, da bomo našo folklorno skupino tudi pomladili s kakšnim novim parom.

Janja ŠKRABAN

»GOJENJE LANU – OŽIVLJANJE TRADICIONALNE TKALSKE OBRTI«

Projekt društva za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci

Društvo za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci postopoma uvaja turistično ponudbo na področju ohranjanja in oživljanja dediščine tkalstva v Občini Beltinci.

V vasi smo v preteklih letih izvedli setev in žetev lanu, obudili starodavne metode predelave v tkanino in oblikovali nekaj značilnih lanenih izdelkov. Laneno zgodbo smo postopoma uvajali v turistično ponudbo naše občine in uspešno sodelovali na številnih turističnih prireditvah. Vendar bi želeli domačo obrt tkanja še bolj osmisliti in ji na ta način dodati večjo vrednost.

Društvo želi organizirati izobraževanja svojih članov v smislu turistične ponudbe, izvedbe delavnic za turiste, ki bodo samostojno tkali, oziroma se soočali s to žlahtno obrtjo.

Glede na relativno živahno delovanje na področju turistične ponudbe tradicionalne tkalske obrti moramo izboljšati nastope na prireditvah in oblikovati sodobnejši pristop v samih delavnicah.

Bistven napredek bomo dosegli z aktivnim izobraževanjem naših članov na področju nastopanja oz. prikazovanja tkalskih obrti. Cilji projekta so: domiselna etnološka izvedba prikaza tkanja, kvalitetni tkalski izdelki, oblikovanje blagovne znamke, stalne delavnice za turiste.

Glede na to, da sama pridelava in predelava ne povzroča večjih težav, se želimo posvetiti predvsem aktivnostim

na področju pridobivanja blagovne znamke oziroma sodelovanja z nekaterimi oblikovalci in etnologi.

Sodelovanje med društvom in naštetimi strokovnjaki bo zagotovo prispevalo h kvalitetni turistični ponudbi in mojstrom – tkalcem – omogočilo ustrezne nastope na številnih turističnih prireditvah. Zavedati se moramo, da dobro izvedene predstavitve tkalske obrti, s kvalitetno ponudbo etnoloških, a uporabnih, izdelkov pomeni zelo pomemben dodaten zaslužek pretežno kmečkemu prebivalstvu Ižakovec.

Povedati pa je potrebno, da v »tkalski verigi« sodeluje polovica družin, saj je potrebno zagotoviti surovino, organizirati predelavo lanu – rastline v lan – tkanino, opraviti tkalsko obrt in oblikovati končne tkalske izdelke.

Sam turistični proizvod tkanja se pojavlja v treh oblikah: prikazi po-

stopkov pridelave in predelave, prikazi tkalske obrti, ponudba tkalskih izdelkov.

Faze izvedbe omenjenega projekta: setev lanu je opravljena, predelava se prične ob setvi, v pomladnem času moramo oblikovati ustrezne lanene izdelke, pridobivanje blagovne znamke, izobraževanje za posamezne člane »tkalske verige« (organizirali bomo predavanje z etnologom, povezali stike z oblikovalci, pridobili licenco domače obrti – Obrtno združenje Slovenije), konec meseca avgusta želimo v sklopu večje turistične prireditve v Ižakovcih izvesti »tkalski festival«. Zaključek naloge je predstavitev starodavne tkalske obrti z že oblikovanimi etnološkimi izdelki, z ustrezno blagovno znamko, ki bo namenjena medijem in bo promocijske narave.

Tine MLINARIČ,
predsednik društva

Sušenje lanu

Izčesavanje lanenega semena

DELO Z MLADIMI, POGOJ ZA USPEŠNO NADALJEVANJE TRADICIJE

V Kulturnem društvu Beltinci se zavedamo, da brez kvalitetnega dela z mladimi, ne bomo mogli nadaljevati z negovanjem kulturne tradicije našega kraja. V vseh sekcijah, ki trenutno delujejo v našem društvu, temu posvečamo posebno skrb.

Folklorna sekcija, ki jo prizadevno vodi Cvetka Horvat, je na dobri poti, da vzgoji novo generacijo plesalcev, ki se bodo čez nekaj časa pridružili starejši skupini na vajah in kasneje tudi na nastopih. Osnove prekmurskih plesov in običajev je začelo spoznavati osem mladih parov. Večini to ni tuje, saj so sodelovali že v šolski folklorni skupini, nekateri pa že v vrtcih.

Tamburaška muzika ima v Beltincih še starejšo tradicijo kot folklor. Veselje do te zvrsti glasbe že od mladih nog prenaša na nove generacije Mirko Smej. Poleg stalne skupine, ki pridno vadi in skoraj ni prireditve v občini, ki bi minila brez njihovih prijetnih melodij, je Miki zbral okrog sebe skupino osnovnošolcev, ki jih uči tam-

buraške abecede. Z njihovo pridnostjo je zelo zadovoljen in upamo, da bomo skoraj slišali rezultate tega dela. Večina teh otrok je dobila veselje do tamburaške glasbe v družinah in nadaljujejo tradicijo svojih staršev ali sorodnikov.

Posebej pa smo v Kulturnem društvu ponosni na »Malo beltinško bando«, ki so jo ustanovili pred tremi leti na pobudo Valerije Žalig in tedanje predsednice Martine Tratnjek, da bi nadaljevali tradicijo Marko bande in ne nazadnje Kociprove bande. Šesterici kratkohlaničnikov, ki so takrat začeli pod vodstvom Sama Budne, ki uspešno vodi skupino tudi naprej, se je kasneje pridružila še četverica in tako zdaj sestavlja ansambel osem fantov in dve dekleti, starih okrog dvanajst let. Ansambel sestavljajo dvoje cimbal, tri violine, dva klarineta, dve harmoniki in kontrabas. Skoraj vsi člani se učijo po dva instrumenta in so glasbeno dobro podkovani. Povsod, kjer nastopijo, navdušijo občinstvo, s svojo pri-

srčnostjo in kvalitetnim igranjem, kar je zasluga njihovega mentorja in učiteljev glasbe, ki jih poučujejo, ter njihove marljivosti, saj vložijo veliko truda in se morajo marsičemu odpovedati. Sami pravijo, da to delajo z veseljem ob vzpodbudi svojih staršev in če nekaj delaš z veseljem, je to večkrat poplačano.

V KUD Beltinci želimo drugo leto ustanoviti Ljubiteljsko glasbeno šolo, v kateri bi poučevali instrumente, ki jih v glasbenih šolah bodisi ne poučujejo, oziroma bi se učenci učili igranja na ljudski način (violina, kontrabas, klarinet, frajtonarica, tamburice, ...). Vabimo starše, da se pogovorite z otroki, ki jih takšna zvrst glasbe veseli, vključili pa se bodo lahko tudi odrasli.

Ob bližajočih se praznikih želim vsem našim članom, njihovim družinam in vsem, ki nam radi pomagata ob naših prireditvah ter vsem občan- kam in občanom notranji mir in veliko osebne sreče, v novem tisočletju pa zdravja in osebnega zadovoljstva.

Stanko SRAKA, predsednik KUD Beltinci

Kulturno umetniško društvo Beltinci daje pri svojem delu veliko v bodočnost mlade bande

DRUŠTVO ZA NAPREDEK UMETNOSTI »AQUILA«

Predstavitev

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1993 na pobudo Izidorja Horvat – Izaka in Jožice Jakob ter od takrat naprej tudi aktivno deluje.

Društvo za napredek umetnosti »Aquila« je ne-profitno in se financira iz dotacij, sponzorskih in prostovoljnih prispevkov ter s prostovoljnim delom članov in simpatizerjev društva.

Društvo se ukvarja v največji meri z likovnimi dejavnostmi (slikarstvo, kiparstvo) in v manjši meri tudi z drugimi kulturnimi dejavnostmi (pesništvo, pisateljstvo, glasba). Predsednik in idejni vodja društva je slikar avtodidakt Izidor Horvat – Izak.

Prireditve

1993 do 1997 – Likovna kolonija Lipovci

- kolonija je bila tradicionalna, osemdnevna in je potekala vsako leto zadnji teden v mesecu juniju,
- nekateri najbolj znani udeleženci teh kolonij: Jože Tisnikar, Dora Plestenjak, Štefan Marflak, Nikolaj Beer, Sandi Červek, Mirko Rajnar, Jože Denko, Štefan Hauko, Aco Lebarič in mnogi drugi.
- vsakoletna razstava del ustvarjenih v koloniji v galeriji KC Miško Kranjec v Murski Soboti v mesecu oktobru, ob razstavi vsako leto izdan tudi katalog in pripravljena zaključna prireditev za udeležence in sponzorje.

1998 in 1999 – Mednarodna likovna kolonija Lipovci

- kolonija je postala mednarodna,
- udeleženci iz tujine: Goce Kalajdziski (Makedonija), Laszlo Nemes in Tibor Budahazi (Madžarska), Štefan Balazs (Slovaška), Helmut in Suzanne Kortan (Avstrija),
- domači udeleženci: Franc Mesarič, Lucija Močnik, Simon in Mojca Kajtna, Suzanne Kiraly Moss, Janez Knez, Janez Mišo Knez, Severina Trošt Šprogar, Apolonija Simon in drugi,

Udeleženci likovne kolonije Lipovci 99

- oktober 1998 razstava ustvarjenih del v galeriji KC Miško Kranjec,
- oktober 1999 razstava ustvarjenih del v galeriji Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti,
- vsako leto izdan katalog in pripravljena zaključna prireditev za udeležence in sponzorje.

V okviru likovnih kolonij smo nudili vsem udeležencem: prostor za delo, ves potreben material (barve, platno, okvirje), prevoze v času kolonije, prenočišče, prehrano (raznovrstno, predvsem domačo), povračila potnih stroškov in dnevnice ter zanimiv kulturni in zabavni program (skupina Orlek, Adi Smolar, Marko banda, folklor, pevski zbori, izleti, ogledi znamenitosti in značilnosti naše pokrajine, pikniki, družabni večeri, ...). Z namenom nuditi udeležencem čim boljše pogoje za delo je bila tudi ustrezno obnovljena oz. prirejena domačija Hoheger v Lipovcih 235, kjer se kolonije v največji meri odvijajo.

Razstave

- razstave del udeležencev kolonij in slikarja Izidorja Horvat – Izaka ob različnih priložnostih in v različnih krajih (grad Beltinci, grad Murska Sobota, ...)

Ostalo

- sodelovanje z Občino Beltinci, Krajevno skupnostjo Lipovci, z bližnjo in širšo okolico,
- sodelovanje na otroških delavnicah ob občinskem prazniku,
- sodelovanje z drugimi umetniki in likovnimi kolonijami,
- družabni večeri.

Izidor HORVAT – Izak,
predsednik društva

TURISTIČNO DRUŠTVO »ZVONČEK« DOKLEŽOVJE

V okviru krajevne skupnosti aktivno deluje Turistično društvo Zvonček Dokležovje. Za ustanovitev društva smo se odločili, da s svojim programom in delom ohranimo stare šege, navade, ki tonejo že v pozabo ter za lepo urejeno in čisto vas.

V okviru TD Zvonček vsako leto organiziramo pustovanje in sicer gostovanje. V povorki z maskami po vasi popestrimo pustno rajanje in na koncu zaključimo ples z maskami v dvorani, kjer izbiramo najlepšo masko.

Že v začetku pomladi začnemo z akcijo Moja dežela lepa, čista, urejena.

V mesecu marcu se aktivno vključimo v očiščevalno akcijo. Prve dni maja pričnemo z ocenjevanjem »naj domačije, kmetije in ulice«, katera se zaključi v mesecu septembru.

Ocenjevanje izvaja ocenjevalna komisija, katero izvolijo krajan na javni oddaji kablskega programa in poteka po kriterijih, s katerimi jih seznanimo pred ocenjevanjem. Ob zaključku izbora organiziramo podelitev priznanj in simboličnega darila.

V mesecu juniju povabimo družine na družinske zabavne igre, katere se vedno uspešno končajo z zadovoljstvom sodelujočih.

Avgusta se skupaj z ostalimi društvi predstavljamo na »Števan-klarovem senju«. Na sejmu povabimo semarje domačih obrti, kateri prikazujejo izdelavo le-teh in hkrati prodajajo svoje izdelke.

Leto pa zaključimo z »miklovževanjem« po vasi. Miklavž s »parklji« otrokom po vasi natrese strahu in veselja, nato pa so povabljeni v cerkev, kjer jim razdelimo darila.

TD Zvonček tudi vsako leto organizira kresovanje, kolesarjenje in uspešno sodeluje z ostalimi društvi v krajevni skupnosti.

Turistično društvo »Zvonček«
Dokležovje

PRVA SODARSKA DELAVNICA V GANČANIH

V nedeljo, 5. septembra 1999, je bilo v dvorani športnega centra v Gančanih kljub slabemu vremenu zelo živahno.

Člani Turističnega društva Sodar smo bili zelo presenečeni, da je prva sodarska delavnica tako uspešna in da je bil presenetljivo velik obisk, saj je bilo sodarstvo v preteklosti zelo znano.

V dvorani so si obiskovalci lahko ogledali razstavljene stare sodarske izdelke, fotografsko gradivo o zgodovini sodarstva, pripravili pa smo tudi pester kulturni program.

Še pred nekaj leti je bilo v Gančanih deset obrtnikov sodarjev, sedaj sta ostala le še dva.

Da bi mladi bolje spoznali sodarstvo, bomo prihodnje leto pripravilo malo obširnejšo sodarsko delavnico.

V programu pa imamo tudi ureditev sodarskega muzeja, ki bo namenjen turistom.

Erika BOHAR,
predsednica TD Sodar Gančani

Sodarstvo v Gančanih je znana obrt

NAJ DOMAČIJA IN NAJ KMETIJA OBČINE BELTINCI V LETU 1999

Z namenom, da bi bila Občina Beltinci za domačine in turiste kar najbolj privlačna in zanimiva, pri tem pa je urejenost krajev na prvem mestu, se tukajšna turistična društva skupaj z občino že vrsto let vključujejo v vseslovenski projekt Moja dežela – lepa, urejena in čista. Cilj projekta je, da predvsem sebi in krajanom uredimo in očistimo okolje, v katerem živimo.

V sklopu tega projekta smo se tudi letos odločili za akcijo, kjer smo izbirali naj domačijo. Že drugo leto zapored smo poleg domačije izbrali tudi najlepše urejeno kmetijo v občini.

Kljub dogovoru, da bodo v akciji sodelovale vse krajevne skupnosti, se nam letos niso pridružili v Krajevnih skupnostih Bratonci in Ižakovci.

Akcija je potekala v dveh fazah. V prvi fazi so krajevne komisije opravile ogled v svoji vasi in do konca meseca maja poslale občinski komisiji tri predloge za naj domačijo in tri predloge za naj kmetijo.

Občinska komisija, ki je bila potrjena 3.3.1999 na sestanku predsednikov Turističnih društev

občine, v sestavi Ana Bugar, Renata Zver in Zlatka Balažic, je v drugi fazi opravila ogled 17-ih poslanih predlogov za domačije in prav tako za kmetije. Komisija je ogleda opravila dvakrat, saj ni vseeno, kako izgleda okolica hiše v juniju ali v septembru. Vsaka domačija in kmetija je bila točkovana po dogovorjenih kriterijih, kjer se je upoštevalo:

- izgled zgradbe (ohranjenost arhitekture, urejenost fasade, rože na oknih in balkonih),
- urejenost okolice (pospravljenost, skladnost pri zasaditvi s cvetjem in okrasnim zelenjem, smisel za ohranjanje prekmurskega okolja),
- urejenost kmetije (ohranjenost arhitekture, urejenost, usklajenost vseh objektov na kmetiji, ohranjenost elementov prekmurskega okolja).

Delo krajevnih komisij, še posebej pa občinske, je bilo zelo zahtevno in nevhvaležno iz več razlogov:

- iz množice lepih in urejenih domov je vedno težko izbrati najlepše,

- okusi, kaj je najprimernejše za naše okolje, so različni, zato si svoje domove različno uredimo,
- pri ocenjevanju je vedno delno prisotna tudi subjektivna odločitev.

Po ogledih se je občinska komisija soglasno odločila in proglasila *Naj domačijo Občine Beltinci v letu 1999:*

***Domačija Klepec – Farkaš,
Mladinska 6a, Beltinci***

in *Naj kmetija Občine Beltinci v letu 1999:*

***Kmetija Ivana Horvata,
Gančani 62***

Podelitev priznanj s kulturnim programom je bila 24. oktobra, kjer je predsednica ocenjevalne komisije podala utemeljitve in skupaj z županom občine čestitala dobitnikom. Izrazila je upanje, da se prihodnje leto akcije udeležijo prav vse krajevne skupnosti in morda potek akcije malce dopolnijo.

Zlatka Balažic

Z razvojem in napredkom, ki ga v našem času doživljamo, se je žal povečala tudi ogroženost in s tem verjetnost, da prihaja do najrazličnejših nesreč.

Gasilci, ki smo zmeraj pripravljene priskočiti na pomoč ljudem v težavah, se še posebej zavedamo nevarnosti, ki prežijo na nas v vsakdanjem življenju. Ker pa je zmeraj lažje preprečevati, kot pa reševati, vse

in vzgoji otrok, kajti delo, ki ga vlagamo v mlade, se zmeraj najbolje obrestuje.

Obiskali smo najmlajše v vrtcih, ki se srečanja z gasilci zelo veselijo. Mnogi od otrok so se prvič srečali z gasilnim vozilom, videli njegovo opremo in način gašenja z gasilsko brizgalno. Tudi napotki, ki jih ob takem srečanju posredujemo otrokom za varnost pred požari, se jim

Prav tako smo v tem času obiskali tudi osnovno šolo, kjer smo prikazali tehniko gašenja s peno in pa uporabo gasilnega aparata. Pomembno se nam zdi, da zanimanje pri mladih ne pada, nasprotno vse tehnične novosti, ki jim jih prikažemo, si tudi z zanimanjem ogledajo. Že pri mladih skrbi za množičnost v naših vrstah posvečamo pozornost, saj jih naša društva vključujejo v športno-tekmovalne ekipe. Vrhunec naše pripravljenosti in usposobljenosti je bila občinska vaja, ki je potekala v tovarni močnih krmil v Lipovcih. Na vaji so sodelovala vsa PGD, članice GZ Beltinci, ki so izvedla reševanje ponesrečenih in gašenje objekta. Prikazana je bila uporaba celotne opreme, ki jo naša društva imajo. Po oceni gostov, kakor tudi nas samih, je pripravljenost in učinkovitost gasilcev na zadovoljivem nivoju. S takimi vajami gasilci testiramo svoje sposobnosti in odpravljamo morebitne napake, da bi ob resničnih nesrečah bili najbolje pripravljeni.

K večji varnosti pa lahko prispevamo tudi sami z odgovornim delom in nabavo gasilnega aparata, ki nam bo ob morebitnem začetnem požaru v največjo pomoč in korist. Gasilci GZ Beltinci bomo še naprej bdeli in skrbeli za kar največjo varnost Vas in Vašega premoženja.

Jože LEBAR,
predsednik GZ Beltinci

Gasilci so otrokom Vrtca Beltinci predstavili svoje delo

večjo pozornost posvečamo izobraževanju in preventivnemu delovanju.

Mesec oktober je mesec požarne varnosti, ko gasilci izvajamo svoje aktivnosti na področju preventivne dejavnosti. Gasilska zveza Beltinci daje velik poudarek izobraževanju

vtisnejo v spomin. Nekateri tudi priporočajo o dogodkih, ki so se zgodili v njihovi bližini zaradi nepazljivosti ali neznanja. Mnogi se po takih obiskih tudi navdušijo in se priključijo našemu pomladku, kar nas še posebej veseli.

GANČKI GASILCI

V vasi Gančani smo z letošnjim letom bogatejši za novo sodobno gasilsko vozilo znamke Mercedes.

Naložba tega vozila je 11,5 milijona tolarjev. V tem vozilu je prostora za sedemčlansko posadko, ima pa še tisoč litrski rezervoar za vodo, visokotlačno črpalko z možnostjo gašenja voda-pena, svetlobni steber z reflektorji 2 x 1000 W ter ostalo opremo iz orodnega vozila. Ta naložba je bila nujno potrebna, kajti požarna ogroženost v k.o. Gančani je dokaj velika in s takim vozilom so intervencije uspešnejše. Gasilci pa se zahvaljujemo vsem, ki ste nas finančno podprli pri nakupu tega vozila.

Alojz VINČEC,
predsednik PGD Gančan

Gančani so v letu 1999 dobili novo sodobno gasilsko vozilo

PGD IŽAKOVCI, NOVO VODSTVO - NOVE PRIDOBITVE

Na občnem zboru PGD Ižakovci, ki je bil v začetku meseca februarja 1999, je bilo izvoljeno novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Marjan Zver, poveljnik je postal Ljubo Antolin, blagajnik pa Ciril Gregorec, ostali del vodstva je ostal nespremenjen.

Po uspešnem izobraževanju smo dobili novega častnika, trije gasilci so se v 80-urnem tečaju usposobili za nudenje prve pomoči, več strojnikov je opravilo obnovitveni tečaj, 10 članov je opravilo tečaj za izprašanega gasilca.

Naša vredna pridobitev je ureditev gasilskih prostorov v na novo zgrajenem vaškem domu, kljub dejstvu da v letu 1999 ni bila uresničena nadaljnja investicija za potrebe KS in vrtca.

Očistili smo okrog 20 vodnjakov v vasi in na ta način povečali učinkovitost gašenja v primeru požara, nakupili delovne in paradne obleke, šleme, baterijske svetilke in še nekaj drobne opreme.

Pomemben pokazatelj usposobljenosti naših gasilcev so tekmovalni rezultati. Kot uspešen organizator občinskega tekmovanja smo tudi uspešno tekmovali, saj so naše mladinke zasedle prvo, mladinci pa drugo mesto. Na medobčinskem tekmovanju v veslanju v Krogu smo si v šestercu pridobili prvo in drugo mesto.

Naša usposobljenost se je povečala, ko smo letos kupili motorni čoln. S tem bomo zagotovili uspešnost intervencij na reki Muri, saj je zaradi broda, mlina in turizma, ki se vse bolj razvija, tudi večja možnost nesreč. Ob pretežni pomoči občine, smo realizirali omenjeni nakup v znesku 1.100.000,00 SIT.

Na prehodu v novo tisočletje, nas ižakovske gasilce čaka največji nakup v zgodovini, to je nakup orodnega gasilskega avtomobila. V ta namen smo že izvedli določene aktivnosti, na dnevu odprtih vrat smo gostili gasilce iz Gancan s svojim vozilom. Tehtno smo presodili vse možnosti in se tako, zadnji po vrstnem redu, lahko odločili za najboljšo možnost, ki jo ob strokovni podpori Ga-

Ižakovski gasilci so veseli nove pridobitve.

silske zveze Občine Beltinci vidimo v vozilu znamke Mercedes, s 1000 litri vode, lastnem agregatu visokotlačni črpalke za peno in vodo, in drugi vrhunski opremljeni. Finančna sredstva v vrednosti 13.000.000,00 SIT, bomo pokrili s sredstvi Občine Beltinci, ki pokriva 50 % delež, druga polovica pa bo na rame njih KS Ižakovci, sponzorjev in nas gasilcev, ki jo bomo izpeljali z akcijo ob novem letu (koledar) in predvsem z zbiranjem denarja v letu 2000, ko se bomo še posebej obračali na krajanje in tako po obrokih zbrali potreben delež, v prepričanju, da bo sleherni vaščan razumel akcijo kot pravo humano gesto. Občini Beltinci in njeni gasilski zvezi, g. Ferčaku, poveljniku, in g. Lebarju, predsedniku, se ob tej priliki zahvaljujem za strokovno pomoč pri izbiri vozila in opreme, kakor tudi kolegom gasilcem, ki se prostovoljno predajajo gasilstvu v Ižakovcih.

Naše geslo »na pomoč« naj bo tokrat moj poziv in prošnja namenjena vsem tistim, ki lahko kakorkoli pomagata pri nakupu gasilskega vozila za PGD Ižakovci, ki se bo prav zaradi omenjene posodobitve zares učinkovito odzivalo klicu: »Na pomoč«.

Marjan ZVER,
predsednik PGD Ižakovci

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MELINCI

Prostovoljno gasilsko društvo Melinci je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki so se združile zaradi pomoči sebi in drugim ljudem ob požarih in drugih nesrečah. Deluje na področju Občine Beltinci in bližnje okolice. PGD Melinci je eno izmed osmih gasilskih društev, ki so združena v Gasilski zvezi Beltinci, ki je začela s svojim delovanjem leta 1998.

Začetki delovanja PGD Melinci segajo v leto 1922, ko je bilo društvo ustanovljeno. To pomeni, da imamo že skoraj 80-letno zgodovino delovanja. Društvo je bilo zaradi svojega humanitarnega poslanstva vseskozi med vaščani zelo priljubljeno, tako da se je tudi članstvo vseskozi povečevalo. Tako šteje PGD Melinci danes že čez 60 članov, ki so razdeljeni na aktivne in podporne člane, v zadnjih letih pa se v društvu posvečamo tudi delu z mladino.

Tehnična opremljenost PGD Melinci je zelo dobra. V letu 1997 smo nabavili novo orodno vozilo, ki je opremljeno tudi z rezervuarjem za vodo in visokotlačno črpalko. Imamo še starejše vozilo, ki je sedaj namenjeno za naloge reševanja iz vode. Sicer pa svojo opremo izpopolnjujemo praktično vsako leto, seveda v okviru finančnih zmožnosti. Vsa oprema

je bila preizkušena na raznih vajah pa tudi v primerih požara, vendar pa si vsi želimo, da bi jo čim manj uporabljali v boju z ognjenimi zublji.

Ker smo obmurska vas, moramo biti tudi ustrezno opremljeni za reševanje na vodi in iz vode. Imamo 3 gumijaste čolne z vso opremo in dva izvenkrmna motorja (starejšega in novega), kar nas uvršča med boljše opremljena društva. Da vsa ta oprema ni prazna naložba, dokazujejo akcije pri iskanju utopljenec in tudi športni uspehi pri veslanju.

Zaradi hitrega razvoja gasilske tehnike in taktike, predvsem pa zaradi spremenjenega načina življenja, se je podoba našega društva skozi zgodovino zelo spremenila; od ročne brizgalne na začetku, do moderne opreme za gašenje in reševanje danes. Tudi zunanja podoba gasilskega doma se je zaradi raznih obnovitvenih in gradbenih del spremenila.

Z razvojem gasilske opreme pa smo morali poskrbeti tudi za ustrezno strokovno usposobljenost in izurjenost naših članov. Tako imamo v svojih vrstah poleg izprašanih gasilcev še nižje častnike, častnike in visokega častnika. Poleg tega pa imamo še 3 člane, ki so izurjeni v delu z dihalnimi aparati, 3 bolničarje prve pomoči in 2 člane, ki sta vodja čolna.

Župan je poskusil novi motorni čoln

Dobro izurjenost dokazujemo na raznih gasilskih vajah in na športnih tekmovanjih, kar dokazujejo številni pokali in priznanja. Udeležujemo pa se tudi raznih družabnih prireditev, kot so gasilske proslave, obletnice, prevzemi gasilske opreme... Nekateri od teh prireditev organiziramo tudi sami, kot je npr. spust po reki Muri ob občinskem prazniku.

Gasilci iz Melincev si bomo še vnaprej prizadevali za uspešno delovanje med svojimi krajanji, saj le-ti s svojimi prispevki v veliki meri podpirajo naše delovanje, za kar smo jim zelo hvaležni. Za dosedanje pomoč pa se zahvaljujemo tudi GZ Beltinci, Občini Beltinci in KS Melinci.

PGD Melinci

Kmetijstvo je za vsako državo in tudi za vsak sistem zelo važna gospodarska dejavnost. Brez zdrave in zadostne hrane ni mogoče preživeti. Ker je hrana življenjska nužnost, se z njo ubadajo politiki, gospodarstveniki in tudi različne države. V nekaterih delih sveta je namreč hrane preveč, na drugem delu pa hrane močno primanjkuje. Ker pa je pridelovanje hrane ekonomsko za pridelovalce večkrat tudi vprašljivo, kajti proizvodni stroški so večji od cene, ki se dosega na trgu, se nekatere države povezujejo in kmetijstvo močno podpirajo. V ta namen je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost, ki je z velikimi finančnimi sredstvi pripomogla naglemu razvoju kmetijstva. V tej skupnosti so pred leti sofinancirali proizvodnjo v kmetijstvu tudi do 60 % stroškov proizvodnje. Sicer se v zadnjem času tudi v teh državah zmanjšujejo podpore, a se kmetijstvo še vedno močno podpira z različnimi podporami.

Tudi naša Slovenija se želi priključiti Evropski zvezi in se zaradi tega že nekateri pogoji uvajajo. Ker je naša občina Beltinci močno kmetijska občina, si moramo prizadevati, da bomo tem pogojem sledili in se jim prilagajali. Občina Beltinci je namreč pretežno kmetijska. V razvojnem programu Občine, ki je bil sprejet pred tremi leti, smo imeli še vedno 23 % kmečkega prebivalstva. Ta procent kmečkega prebivalstva je verjetno največji v celi Sloveniji. Visok procent kmečkega prebivalstva je razumljiv, saj je občina obdana z obdelovalno zemljo, ki je predstavljala vir življenja za naše ljudi. Drugih možnosti v občini ni bilo. Zaposlitev je bila možna le izven občine ali izselitev v industrijske centre. Struktura izobrazbe je zelo nizka in zaradi tega zaposlitev v boljših pogojih otežkočena. V zadnjem času se sicer mladi izobražujejo, vendar jih premalo nadaljuje z visokim študijem. Ti pokazatelji nam kažejo, da bo naša občina še vedno ostala kmetijska občina, saj je to edina materialna možnost. V katero smer se bo proizvodnja razvijala, pa je odvisno od različnih pogojev. Nekateri možnosti nam država ponuja. Zavedati se moramo namreč, da je naša zemlja preveč razdrobljena, razparcelirana in zato proizvodnja toliko dražja. Za te posege nam država ponuja pomoč v finančnih sredstvih. O tem se pogovarjamo tudi z ljudmi, ki na tem delajo. Če bomo v ta program šli ali ne, je odvisno od nas samih, ki tukaj živimo. Pri tej zadevi mora biti aktivnost pri kmetih samih pa tudi v krajevnih skupnostih, kajti aktivnost in pobude morajo izhajati od kmetovalcev samih. Pred leti so se že nekatere krajevne skupnosti za ta poseg odločile preko referendumov in sicer Dokležovje in Beltinci. Izdelani so že bili tudi idejni projekti. Z odhodom ljudi, ki so to pripravljali, in nedoločljivo traso avtoce-

ste, je delo na tem področju prenehalo. Trenutno nas zopet opozarjajo in prosijo predloge, če želimo programe z zložbo zemljišč nadaljevati. O zadevi se je potrebno dogovarjati in se potem odločiti. V primeru, da se odločimo v ta poseg, bo možno tudi nekaj zemlje odkupiti. V ta namen bo morala občina ali zemljiški sklad države rezervirati sredstva ter zemljo odkupiti in jo ponuditi zainteresiranim kmetom v najem.

Zavedati se moramo, da se nam Evropa približuje in smo prisiljeni iskati vse možnosti pridelovanja v cenejši proizvodnji. Ena možnost cenejše proizvodnje je v večjih parcelah. Tisti občani, ki niso zainteresirani za zemljo in so lastniki zemljišč, jo lahko v tej obliki prodajo.

Drugi program v proizvodnji poljščin, ki se pojavlja na našem območju, je namakanje. Zadnji dve leti sicer veliko suše nismo imeli in je zato tudi v zadnjih dveh letih letina zadovoljiva. Za namakanje je problem v talni vodi in je za namakanje polj le reka Mura. S službo, ki na teh projektih dela, sva se z županom že o tem projektu pogovarjala. Tega posega si Občina Beltinci ne more privoščiti sama, ker so to ogromna finančna sredstva, ki jih dosežemo le s pomočjo države. O zadevi se bomo morali še dogovarjati z državo in pridelovalci, uporabniki namakalnih sistemov. Problem suše v našem območju pa je prisoten in to posebno v letnih mesecih, ko raste pesa, krompir in koruza.

Največji problem kmetov v naši občini pa je približevanje k Evropi. Omenil sem že, da se je Evropa na zahodu združevala zaradi gospodarske koristi in prostih odprtih mej. Zahodna Evropa se je po drugi svetovni vojni naglo razvijala s pomočjo Marschalovega plana. Obnovili so industrijo in močno podprli kmetijstvo. Pri nas je bilo drugače, posebno v kmetijstvu. Mi smo vitalne kmetije uničili. Uvedli smo zemljiški maksimum. Starejši se še spominjamo različnih ukrepov proti razvijanju kmetijstva: obvezne oddaje, prisilne obdelovalne zadruge, do 1970. leta privatni sektor ni bil deležen takratnih zelo ugodnih državnih kreditov. Vsi ti ukrepi so vplivali na naše kmetijstvo s tem, da so se kmetije izčrpavale in postale osiromašene. Po letu 1970 pa so bile možnosti za kmetje v obliki kreditov. Kmetije so si po tem času opomogle, vendar zamujenega se ni dalo popraviti. Trenutno je kmetijstvo ostalo razdrobljeno s premalo površine na kmetijo ter zaradi tega nekonkurenčno do Evrope. Kmetije v takem stanju bodo težko preživele, posebno pri nas, kjer so kmetije v velikosti 2–3 ha. Kmetije, ki bi bile sposobne preživeti, so po velikosti vsaj 15 ha in 30 glav živine. Takih je pri nas zelo malo in zaradi tega, moramo iskati pomoč pri državi, čeprav včasih na nas pozabi. O zadevi je razpravljal tudi

kmetijski forum, ki ga je sklicala Občina Moravske Toplice v Filovcih v začetku novembra. Sprejeti so bili nekateri sklepi, ki jih tukaj ne navajam.

Če pogledamo samo leto ali dve nazaj, vidimo, da je bilo v tem času prizadeto tudi naše kmetijstvo. V jeseni 1998 so bili problemi pri odkupu koruze, nazadnje je bila odkupljena po intervencijah Ministrstva za kmetijstvo. Letos koruzo uvažamo. Na pomlad je nastopila kriza prašičereji. Vsi vemo, kako se je rešila. Ob času žetve so se dogajale čudne stvari, čeprav je letos žetev v Evropi minimalna. Tudi Madžarska letos nima pšenice. Madžarski je letos dobro obrodila koruza in jo na veliko izvažajo tudi v arabske države. Žetev je bila v Evropi slaba, zaradi jesenskih poplav in suše v Rusiji. Rusija letos uvažna na milijone ton žit iz Kanade. Tudi pri nas v Sloveniji smo odkupili minimalne količine belih žit. Najslabše se je dogajalo, ko so morali proizvajalci pšenice to peljati domov ali v druge prevzemne postaje. Kakovost pšenice je proizvajalce zelo razočarala, saj do žetve ni nihče poznal pogojev odkupa.

Torej tržni red ni urejen. V slabo kvaliteto je bila ocenjena tudi pšenica, ki je sicer ob jesenski setvi bila uvrščena med priporočene sorte pšenice. Pri odkupu se to ni upoštevalo in je pšenica bila izplačana po 15 SIT. O nepravilnostih pri prevzemu pšenice sva z gospodom županom pisno obvestila Ministrstvo za kmetijstvo. Reakcija je bila ta, da je minister obljubil tri tolarje po kg in da se je pšenica morala vsa odkupiti. S tem še problem žetve ni bil rešen, saj kmetje pšenice še niso dobili plačane po 54.000 SIT na ha, čeprav je že od časa žetve poteklo tri mesece. Kmetje so v tem času že morali vložiti finančna sredstva za semensko pšenico, gnojila, apnenje ter delo, ki zahteva denar. Ko bo ta zapis izšel, bo mogoče že ta denar po ha izplačan. Vseeno je čas plačila predlog glede na nova vlaganja v kmetijsko proizvodnjo in jesensko setev. Upoštevajoč, da kmetje nimajo kapitala, je izplačilo te podpore tri mesece po žetvi predolgi rok.

Iz tega kar sem napisal, mislim, da bi moral biti znan tržni red pred žetvijo in to v času setve pšenice. V tem jesenskem času smo tudi priče prerekanja glede izvoza mesa. Krivca za to stanje ni. Trenutno nam je rok podaljšan, vendar se lahko zgodi marsikaj. Vsa teža bo zopet padla na samega proizvajalca, če se stanje ne popravi.

Iz vsega sledi, da so kmetje slabo organizirani. Tako je bilo tudi prikazano na kmetijskem forumu v Filovcih. Zato je potrebno, da se kmetje v regiji povežemo in organiziramo tako, da bomo na pram državi močnejši in pripravljeni za vstop v Evropsko unijo.

Jožef BOJNEC

VINOGRADNIŠKO DRUŠTVO BELTINCI – ZDRUŽENJE STROKE IN PRIJATELJEV

Vinogradniško društvo Beltinci je bilo ustanovljeno na pobudo nekaterih ljubiteljev z osnovno idejo, da se združijo ljudje, ki imajo radi naravo, predvsem pa vinsko trto in vinograde in njihovo pridelavo, vino. V začetku je šlo za naključje, ko je v gostilni Prelog v Beltincih bilo spontano ocenjevanje vin s peščico ljubiteljev in sod-

Vinogradniki na strokovni ekskurziji v Vipavi

nikov. Tako se je pravzaprav tudi začelo. Ustanovno listino hranijo člani, ki so bili takrat organizatorji ocenjevanja. Pisalo se je leto 1996 in še istega leta je bil v avgustu izvoljen iniciativni odbor, na jesen pa so stekli vsi postopki okrog registracije društva. Društvo se je rodilo. V začetku, nekaj čez 30 članov, je zoralo lepo, solidno letino.

Začelo se je delo, drugače, pljunili smo v roke brez velikih oz. ničnih sredstev. Osnova je bila in je še vedno članarina.

Z entuziazmom in dobro voljo smo poskrbeli, da se je društvo postavilo ponosno na lastne noge. Osnovni namen in cilj je bil in je še, da se dvigne strokovni nivo ljubiteljev in pridelovalcev vina.

Društvo je do sedaj organiziralo 13 strokovnih posvetov, pet strokovnih ekskurzij (Vipava, Goriška Brda, Imeno pri Podčetrtku, Metlika, Badacsony), 25 članov društva je opravilo strokovni izpit za kletarjenje in stekleničenje vina.

Uspešno, na solidni ravni, smo opravili štiri društvena ocenjevanja vin, sodelovali na teh ocenjevanjih za »Pomurskega prvaka« tudi s solidnimi ocenami. Že na začetku pa smo bili ponosni na imenovanje vinske kraljice, kar je pomenilo, da smo na zavidljivi strokovni ravni. Kraljici še enkrat iskreno čestitamo!

Poskrbeli smo tudi za družabnost ne samo za članstvo ampak tudi za ostale ljudi dobre volje in prijatelje, ki znajo uživati in ceniti vino. Naše pri-

reditve: Jožefov ples na Melincih, martinovanje v Beltincih, sodelovanje na folklornem festivalu in prireditvi ob občinskem prazniku pred farno cerkvijo so bile odmevne in dobro sprejete. Nismo razumeli odločitve, da se v letu 1999 ob folklornem festivalu na sobotnem večeru nismo smeli pojaviti. Izjemni lepoti letošnje jeseni smo hoteli in uspeli dodati tudi Vinsko trgatve s postavitvijo klopota. Zanimivo, da so tudi tej ponudbi Beltinčani obrnili tisti del telesa, ki nima oči.

Hoteli pa smo, da se vendarle malo poveselemo, da iz prašne preteklosti privlečemo nek običaj, vreden pozornosti in ogleda.

Vedno in povsod smo pripravljeni sodelovati, zato smo se vključili v aktivnosti drugih društev. Dvakrat smo sodelovali na Festivalu vina v Lendavi, dostojno in prijetno, ter v kuhanju bograča osvojili enkrat prvo in enkrat drugo mesto.

Kako naprej? Radi bi prišli do prave, na strokovni podlagi urejene, vinoteke. Še vedno smatramo, da ta sodi v naš grad, kjer bi se dal urediti skromen vinogradniški muzej ter prostor za poskušno vin.

Vinogradniško društvo razpolaga tudi s polnilno linijo ter filtrom, v gasilskem domu z urejeno skromno kletno sobico, emblemom, reklamnimi kapami in predpasniki, klopotcem ter verjetno že v začetku decembra še z ličnimi kravatami s svojim znakom. Bilo je še veliko opravljenega. Pravijo, da kdor delo vidi, mu ga ni treba kazati, posebej ne takrat, ko je vidno zaznavno in prisotno.

Imen posameznikov nismo navedli, ker ne želimo pisati kronike, v društvu pa zelo dobro vemo, kaj so in še bodo postorili.

Škoda, da v naših vrstah ni več sopotnikov, mislimo, da vendarle članarina ni tako velik izdatek. Sicer pa, zakaj bi, če ...!

Leto 2000, predvsem pa novo tisočletje, naj vam bo naklonjeno z dobro in blago Gospodovo kapljico, naj bo blagoslovljen trud in lepote, ki nam jih daje, saj vedno zanjo stoji ta ljubi človek, vinogradnik.

*Srečno 2000 in srečo vsemu,
kar srečo nosi!*

Vinogradniško društvo Beltinci

DRUŠTVO ZA VARSTVO IN VZGOJO PTIC SLAVČEK BELTINCI

Društvo je bilo ustanovljeno 17. maja 1973 z namenom, da se zberejo ljubitelji tovrstne narave, to je skrb za zunanje in gojenje sobnih ptic. Gojitev sobnih ptic sega nekoliko dlje, saj je pred tem tukaj obstajalo Golobarsko društvo, v katerem so bili nekateri člani sedanjega društva, ki so bili vključeni nekaj let celo v Društvo za varstvo in vzgojo ptic Maribor. Društvo vključuje vnete posamezne člane celega Pomurja. Imamo svoj statut in program dela, gojenja sobnih in varstva zunanjih ptic, še izdelavo hranilnic in valilnic, hranjenje lačnih ptic pozimi, saj vsako leto izdelamo okrog 250 pogač. Imamo naravni rezervat zunanjih ptic v parku, Konjščeku in gozdičkih okoli Beltinec.

Društvo prireja vsako leto v maju poslušanje slavčkovega petja ponoči, kjer tudi sami kaj zapojemo. Tako je poslušanje obojestransko. Vsako leto ob Valentinovem (14. februar) prirejamo »Ftičje gostivanje«, letos že 15. po vrsti, kjer je podarek na naravi: čuvanje ptičjih vrst, kar popestrimo z besedami, glasbo in humorjem. To z namenom ohranjanje mlajšim generacijam bogato zakladnico starih običajev in vzbujanje posluha za ohranitev tovrstne narave. Prireditve so dobro obiskane, saj jih prirejamo po raznih krajih občine in drugod. Prireditve je prenašal že Murski val in celo TV Slovenije.

Organizirali smo že peto »Slavčkovo noč«, katere namen je zahvaliti se najmanjšim prebivalcem za veliko poslanstvo, ki ga opravljajo celo leto, zaželeli jim srečno potovanje v južne kraje, spomladi pa srečno vrnitev. Pri ljudeh pa vzbuditi večjo pozornost in posluš do tovrstne narave, to je ptic.

Društvo prireja vsako leto društveno tekmovanje in razstavo ptic v Beltincih. Ob različnih priložnostih pa še v okoliških krajih (Turnišče, Črenšovci, Odranci, Velika Polana, Moravci, Radenci, Lendava, Murska Sobota). Vsako leto se udeležimo državne razstave in tekmovanja ptic. V letu 1998 smo organizirali državno tekmovanje in razstavo ptic v Beltincih. Nekajkrat smo bili s pticami na mednarodnih razstavah. Sodelujemo pa s sosednjimi društvi in državami. Društvo šteje 30 članov, od tega 15 gojiteljev, ki gojijo različne vrste kanarčkov, male, srednje in velike papige, ekzote in križance.

Člani društva posvečamo posebno pozornost ohranitvi zdrave narave in preprečevanju nepravilnih posegov v naravo in v človekovo okolje sploh.

Društvo v občini in okolici uživa velik ugled, saj je med najbolj delovnimi na tem območju.

Ivan MAUČEC,
predsednik društva Slavček Beltinci

NASVIDENJE MILENIJ

No, pa smo dočakali – konec tisočletja. Kljub popolnemu sončnemu mrku in srhljivim prerokbam nekakšnih jasnovidcev o koncu sveta, se v bistvu ni zgodilo nič dramatičnega. Odšlo bo čisto mirno, z njim pa skoraj tisočletna zgodovina Beltinec. Verjetno ne ravno tisočletna, če držijo trditve v obeh knjigah našega lokalnega raziskovalca zgodovine Petra Šraja. Vendar sem prepričan, da si Beltinci pišejo spomine že celo tisočletje ali pa celo dlje. Naš marljivi Peter je vse pisne vire o naši lokalni zgodovini dodobra obdelal in o tem nima smisla razpravljati. Zgodovina mojih spominov pa seže samo pol stoletja nazaj (takrat se začnem spominjati).

Na svet sem privekal tistega davnega leta 48, ko je pri nas strašil Informbiro, in ko so informbirojevce povsod lovili in jih pošiljali lomiti kamen na Goli otok. Tega se res ne spominjam, prav tako dobro pa se spominjam tovarišev v usnjenih plaščih, ki so bili na las podobni hudobnim gestapovcem iz partizanskih zgodbic v Pionirskem listu in so jih zvali najprej oznovci in pozneje udbaši. K nam so prihajali vedno ponoči, mahali s pihalniki očetu pred nosom, premetavali stanovanje, jaz pa sem se držal mame okrog vratu in se drl, kot da bi me devali iz kože. V tem času so si izmislili tudi nacionalizacijo ter nekakšne viničarske odnose in kolone ter veselo pobirali zemljo, gozdove in vinograde kolakom, za nameček pa še trgovine, tovarne in lekarne. Operirali so s pojmom prisilne kolektivizacije in prisilnih odkupov.

Zaradi prisilnih odkupov imam tudi lepe spomine, in sicer na naše kolone. Prašička smo zaradi zgoraj navedenih socialnističnih terminov klali ponoči, kot zločinca. Prišla sta mesarja Draš in Tinek, naša Ana in sosed Pišta sta prizorišče zločina posula z žagovino, da bo ta popila razlito kri (tako so menda delali hudobni jakobinci v Parizu pred dawnimi leti, ko so z giljotino sekali glave buržuazije in plemenitašev). Da ubogi prašič ne bi delal prevelikega hrupa, mu je mesar Tinek urno zavezal gobec z pasom, ki ga je izvlekel iz svojih hlač, nato pa so reveža na mojo

veliko grozo ob soju voščenk likvidirali. Mama mi je rekla, da o tem za božjo voljo ne smem nikjer govoriti in počutil sem se kot okupatorjev sodelavec. Ko je trudno zimsko sonce zjutraj mukoma razganjalo megle, je bilo prizorišče zločina tako čisto, da niti ozna ne bi več mogla najti sledov. Manj nevarnosti je predstavljala naša krava Šeka, ki smo jo imeli v

drli,« so govorili, staro ni več dobro, je ostanek buržuazije, kvari ljudi in preveč spominja na izkoriščanje človeka po človeku. Na teh mestih bodo zgradili poslovno-stanovanjske objekte z več nadstropji. To bodo stanovanja za delavce, ki so tega vredni, mi pa tako ali tako vsi skupaj sodimo v keho. No pa so res podirali. Padel je Mačahov, Glashausin in mali franco-

Utrinek iz tisočletne zgodovine Beltinec nam prikaže razglednica iz štiridesetih let.

štali pri sosedu Klepčevi Ilonki. Šeka je dajala prepotrebno mleko za mojo in bratovo prehrano. Tista leta si dobil mleko samo na podlagi rojstnega lista in kart. V Števančecovi bunti smo čakali v vrsti za četrto kilograma sladkorja po glavi, ki ga je gospod Števančec skrbno tehtal v trikotne vrečke iz rjavega pakpapirja. Le snega je bilo tista leta dovolj in otroci smo bili srečni, da smo se lahko sankali v jarku za granarom, in ko nas je naš vrli pes Tarzan, vprežen v sanke, vlačil gor in dol po sedanji Mladinski ulici.

Karte so počasi izginile, zato pa smo dobili občino. Ne sicer takšno, kot je danes, zvala se je Občinski ljudski odbor. Sedež so imeli v malem gradu in vsak dan jih je šofer Hanzek v mrliško črnem mercedesu iz časov druge vojne vozil v Soboto po »direktive«, kakor je temu rekel moj oče. Občina je imela velike načrte. Najprej je znova bila na vrsti nacionalizacija. Začeli so z našimi hišami in vrtovi, da so lahko naredili »ožji gradbeni okoliš«. »Bodo vse po-

ski park za njim ter na našo veliko žalost tudi umeten hriček v njem, s katerega smo se otročaji tako radi smučali. Tudi to je bil ostanek buržuazije, ker je na svoja posestva bajda z njega gledala sedaj že pokojna grofica Marija Ifigenija.

Zgradili so samo nekaj blokov, bolj podobnih kasarnam, gasilski dom, na mesto Glashausa pa zdravstveni dom, ki je bil za tiste čase res imeniten. Ves v steklu in z javnim kopališčem v kleti. To pa je bilo tudi vse. Naši južni sosed bi rekli temu: »tresale so se gore – rodio se miš«. Na občino pa imamo tudi lepe spomine. To pa predvsem zaradi občinskega praznika, ko smo imeli veliko šole prostih dni. Iz Sobote so pripeljali čudo tehnike – veliko razglasno napravo – in jo namestili v dvoranici v zgornjem nadstropju Rituperjeve gostilne. Po cestah so razpeli kable, in obesili zvočnike. Potem se je začelo: zjutraj najprej čindarata – bumdarata – budnica. Sledile so pesmi »borbe in dela« (tista »Hej tovariši, »Pa čez gore polja«). V premorih so

doneli patetični govori naših občinskih velemož o lepši in svetli bodočnosti, pa reklame občinskega sodelstva, krojaštva, svoj reklamni piskerček pa je pristavil tudi slaščičar Sali, tiste dni edini privatnik v občini.

Kmalu nato je šla občina po gobe (v Mursko Soboto), še pred tem pa so tovarni Beltinka prodali ali dali (to še dandanašnji ni jasno) naš zadružni dom, kjer so njega dni godli in prepevali z velikim uspehom popularni Avseniki, pa še kakšno igro smo si lahko ogledali. Najbolj se spomi-

Rogovca temno zelene barve. Lep je bil in hiter in skupaj sva uspešno premagovala takrat še 10 km madezamske ceste do Murske Sobotice. Avtov je bilo na cesti tiste čase malo, tako da smo kolesarji pogosto bili edini gospodarji ceste. Miličnik Senčur je tiste čase s popularnim fičkom patroljiral po tej cesti ter nas lovil zaradi neprimerne vožnje. Večinoma je potegnil kratko, ker smo mu ročno odšli prek jarka na polje, tam nas je pa lahko lovil ravno tako uspešno kot južni veter. Naslednje leto so naredili

do družbe, ki nas šola, pa tiste flo-skule, da je religija opij za ljudstvo in podobni gnojnici. Počutili smo se kot devica Orleanska, ki jo bodo vsak čas odpeljali na grmado. Potem je izrekel dokončno sodbo: prevzgoja v enoletnem Marksističnem krožku. Ko sem o teh dogajanjih tožil našemu tedanjemu dušnemu pastirju gospodu Janku Škrbanu, mi je ta rekel: »Ja kaj se pa sekiraš, to ti bo samo koristilo. Da se proti sovražniku lahko uspešno bojuješ, ga moraš poznati do obisti.« Potem je še dodal: »Saj tudi jaz preberem vsakega »Komunista«, da sem na tekočem.«

Pa smo se učili o borzi, o delniški družbi, o kontrolnem paketu delnic, za nameček pa še Marksov kapital. Takrat niti sanjal nisem, kako prav mi to danes pride, ko v časopisu berem Borzne novice.

Za zabavo v Beltincih je zelo dolgo skrbela Šerugova Micka, ki je ne-utrudno brusila podplate po takratni soboški občini, da bi ji dovolili zidati kapelico tam, kjer se ji je prikazala devica Marija. Za nameček je letala še po sodišču, tožarila vse po vrsti, da kradejo pakete, ki jih njen brat pošilja iz Rima, pa apotekarja Pancija, da ji skoz dimnik spušča strup. Ko se je po Beltincih vozil pokojni Maršal, je izobesila celo nekakšno cerkveno zastavo, v veliko veselje nas prisotnih in v manjše veselje miličnikov, ki so jo morali urno sneti. Čisto neumna po mojem vendarle ni bila, kajti ko sem jo nekoč pol za šalo pol za res pozdravil »zdravlje«, mi je odgovorila: »Ka boš tij šmrklaš zdrave duše zdravo, rajši zdravi svojo, ka je gnila kak tikev na njivi.«

Odšla je Micka, pa naš Maršal, pa Kardelj z združenim delom, TOZD-i, OZD-I, SOZD-i in solidarnostno pre-livanje dela in sredstev, ko smo vsi imeli vsega in smo vsi jedli bujto re-po s svinjskim mesom. Odšel je še marsikdo in na koncu še Jugoslavija. Nekateri se je zdaj nostalgичno spominjajo kot države socialne varnosti, ko so vsi imeli delo in so vsi dobro živeli. Jaz se je ne. Nekateri spomine bi najrajši izbrisal, pa jih žal ne morem, ker sem jih pregloboko do-življal. Teh spominov je samo za 50 let. Koliko bi jih bilo šele, če bi jih doživljal celo iztekajoče tisočletje.

dr. Nikolaj SZEPESSY

Razglednica »Prekmurski motiv«

njam tiste »Inšpektor na obisku«, pa »Namišljenega bolnika«. Tudi sam sem skakal po odru v igri Sirota Jerica ter z večjim ali manjšim uspehom nastopal v vlogi Jureta. Ostala nam je samo stara kinodvorana, ki je nekoč že doživela boljše čase in se takrat imenovala banka. V tej kinodvorani z zvonečim imenom »Kino Komuna« smo se vsako soboto zvečer prerivali in čakali, da je prišla Rešekova mama prodajat karte, potem pa zopet pred vrati za vstop, kjer je stražila Vorošova nenika kot nadangel Gabriel z mečem pred nebese in nas po enega in enega puščala v dvorano. Tiste, ki so se hoteli švercati je s trdo pestjo kar krepko pobožala po glavi. Zadaj za kinodvorano se je kinooperater Šemen bači mučil z ostarelo aparatur, ki je stokala in sopihala kot da bi bila astmatična. Včasih je zmešal tudi filmske role, pa je začel z »The End«, včasih pa so kavbojci jezdili kar po stropu, vendar so to bili lepi časi in vsi smo bili zadovoljni. Ko smo začeli hoditi v gimnazijo, mi je oče kupil kolo – športenga

asfalt do Beltinec, tudi nekaj pomembnih cest v vasi je dobilo granitne robnike in asfaltno preobleko. Zaradi te ceste je v Konjščeku nastala velika gramoznica in kmalu po tem iz nje priljubljeno beltinško kopališče. Lepo je bilo tam v počitnicah, še pol Sobotice se je prišlo kopat, predvsem zaradi zalih Beltinčank, ki so kazale prebujajoče se obline v za tisti čas izredno pohujšljivem bikiniju. Morje si je le redko kdo lahko privoščil, k večjemu 24 dni taborjenja v Puli preko Zveze prijateljev mladine.

V gimnaziji so pihali tisti čas čisto drugačni vetrovi – v glavnem zelo rdeči in levo usmerjeni. Glavni protagonist in osmerjevalec le-teh je bil ravnatelj Janko Liška – ultraortodoksn komunist. Zelo hitro je do njega pricurjela vest, da nekateri iz Beltinec hodimo k nedeljski maši. Že naslednji ponedeljek smo grešniki šli k njemu na pranje možganov. Sedel je za ogromno pisalno mizo ter nas premerjal z bliskajočimi se očmi kot veliki inkvizitor Bernardo Guy. Potem je začel čvekati o našem licemerstvu

OTROŠKI PARLAMENT – »IMAVA SE RADA« NA OŠ BELTINCI

Učenci v debati niso zaostajali za odraslimi

*Lahko jim date svojo ljubezen,
ne pa svojih misli,
zakaj oni imajo svoje misli.*

Kahlil Gibran

Mladi imajo pravico do svojega mnenja. To jim zagotavlja 12. člen o otrokovih pravicah. Na podlagi tega člena se je v Sloveniji uveljavil nacionalni otroški parlament, ki ga vsako leto organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije. Še prej potekajo medobčinski, občinski in šolski parlamenti. Tema (letošnjega) 10. otroškega parlamenta je bila

Spolnost in aids pod sloganom »IMAVA SE RADA«.

Otroški parlament v Osnovni šoli Beltinci je potekal 23. 11. 1999 pod vodstvom Skupnosti učencev šole in mentorja. Po obdelavi teme v oddelčnih skupnostih so učenci zbrali predstavnike, ki so vsa nova spoznanja, pobude, želje, posredovali na šolskem otroškem parlamentu.

Učenci osmega razreda so opravili in obdelali anketo, s katero smo želeli izvedeti, kakšna so stališča in pričakovanja naših učencev o spolnosti. Ogromno je družin, v katerih

se še niso pogovarjali o spolnosti. V šoli pa so daleč največ informacij o spolnosti dobili ob učni snovi. Večina osmošolcev meni, da imajo učenci osnovne šole ob zaključku šolanja izkušnje s sprehodi v dvoje, držanjem za roko ter z objemanjem in poljubljanjem.

Na parlamentu se je razvila debata med mladimi in odraslimi. Ekipo odraslih so sestavljali učiteljica biologije Marija Poredoš, učiteljica biologije in kemije, Breda Vöröš, socialna delavka, Angela Svenšek, predstavnik Sveta staršev Gyula Mettler in predstavnica DPM

Predstavitev ankete o spolnosti

Učenci so izdelali plakate, ki vsebujejo zanimiva sporočila

Beltinci Sandra Cigan. V razpravo sta se vključevala še ravnatelj šole, Ivan Hirci in predstavnica občine Emilija Kavaš.

Na koncu smo oblikovali nekaj sklepov:

Učenci si želijo pogovora o spolnosti. Tega pogovora je premalo doma in v šoli. Ure biologije, ki so namenjene tej temi v 7. razredu, so premalo. Zato je potrebno:

- več predavanj, pogovorov za učence z ustreznimi zdravstvenimi strokovnjaki. To naj bi bila redna predavanja o spolnosti vsaj za osmošolce;
- več predavanj za starše o spolnosti in puberteti, da bi se lažje pogovarjali s svojimi otroki in jih razumeli;
- omogočiti dostop do literature o spolnosti in aids-u vsem učencem;
- v vsako oddelčno skupnost

Pesmi o ljubezni učencev 7.b in 7.c razreda so naš parlament dodatno popestrili

posredovati telefonske številke, kjer lahko dobijo informacije, nasvete in pomoč glede spolnosti.

- več plakatov in propagandnega materiala v občini na temo aids-a.

In še ena želja učencev: »Učitelji naj ne bi obsojali parčkov na šoli.

Parčki pa naj poskušajo poskrbeti za svojo intimnost.«

Učenci so predlagali temo (naslednjega) 11. otroškega parlamenta Nasilje v družini.

Razmišljamo, da bi naslednje šolsko leto organizirali otroški parlament skupaj z DPM Beltinci.

Pogovore o temi letošnjega otroškega parlamenta bi lahko zaključili z mislijo Dese Muck, ki takole nagovarja naše mladostnike: »Najdragocenejše darilo ljubezni je, da imamo nekoga, pred komer smo lahko taki, kakršni smo in se nam ni treba pretvarjati. Če si dva zapata, ju ni strah posledic, ki jih prinaša spolnost. Skupaj sta močna. Sta najlepši in najvarnejši svet od vseh svetov. In v tak svet, samo v tak svet, naj bi se rojevali otroci. Nekoč tudi vaši.«

Andrej LAINŠČEK, pedagog

Leto je minilo.

*Prineslo nam je dobre in slabe trenutke.
Ljubezen božične noči in prihajajoči božični
prazniki Vam naj podelijo miru in moči,
da bomo v letu 2000 živeli preprosto,
z vsem srcem in ljubeznijo ter
okusili vse tisto, kar si zaslužimo
in zaradi česar je vredno
živeti svoje življenje.*

Jožef Kavaš, župan

